БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ
22 (2994).
2 февраль СЕШАНБА 1965 йил.
Баҳоси 2 тийин.

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ УЛКАН ОДИМИ

Кишилик жамиятига юксалиш ва равнақ топишнинг буюк истиқболларини кўрсатаётган улуғ Советлар юрти ўз режаларини— тинчлик режаларини оғишмай амалга ошира бориб экономика, фан ва маданиятни юксалтиришда бениҳоя катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ҳамиша барҳаёт В. И. Ленин ғояларидан руҳланган ижодкор ва яратувчи халқимиз КПСС Программаси ва партиямизнинг XXII съезди тарихий қарорларида белгиланган улуғвор вазифаларни шараф билан амалга оширмоқда, ўзининг порлоқ истиқболи сари— коммунизм сари кун сайин шахдам одим ташлаб бормоқда.

Биз мамлакат экономикаси, фан ва маданиятини равнақ топтиришда шу қадар юксакликларга кўтарилдикки, эндиликда коммунизмнинг нурафшон уфқлари кўзга яққол ташланмоқда. Утмишдаги йиллар ишини эндиликда ойларимиз қилмоқда. Газеталарда эълон қилинган СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат планининг 1964 йилда бажарилиш якунлари тўғрисидаги ССР Иттифоқи Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти юксалиш суръатларимизни кўрсатувчи ёрқин далилдир. Ахборотдаги ҳар бир рақам, ҳар бир сўз совет кишиларининг сабот ва матонат кўрсатиб қилган яратувчилик меҳнатининг маҳсулидир.

Етти йилликнинг олтинчи йили топшириқлари социалистик саноатимизда ортиғи билан бажарилди. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилиги бўйича йиллик план умуман СССРда ва барча иттифоқдош республикаларда ошириб бажарилди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1963 йилдагига нисбатан 7,1 процент кўпайди. Ишлаб чиққан планларимиз, тузган режаларимиз муваффақият билан амалга ошаётганлигини шундан ҳам кўрса бўладики, ўтган олти йил мобайнида етти йилликнинг шу даври учун белгиланган топшириқлардан ташқари қарийб 42 миллиард сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш планлари ҳам бажарилди. Саноат маҳсулоти ўсишининг қарийб учдан икки қисми меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан қўлга киритилди.

Бу ютуқларга ишлаб чиқариш ва меҳнатни пухта ташкил этиш, оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган процессларни механизациялаш ва автоматлаштириш, хўжаликлардаги резервларни топиш ва ишга солиш натижасида эришилди. Кишиларимизнинг ижодий ташаббуси булоқдек қайнамоқда. Чунки социалистик тузум ҳар бир кишининг қобилиятини бутун тўлалиги билан рўёбга чиқиши учун зарур бўлган барча шароитларни яратиб берган. Утган йили ихтирочилар ва рационализаторлар 4 миллиондан кўпроқ таклиф киритдилар ва бу таклифларнинг 2 миллион 600 мингдан кўпроғи жорий қилинди. Бу эса йилига камида 1 миллиард 600 миллион сўмни тежашни таъминлайди.

Коммунистик мўл-кўлчиликни барпо қилишда ғоят катта роль ўйновчи қишлоқ хўжалигимизда ҳам бирмунча илгарига қараб силжишлар рўй берди. Қишлоқ меҳнаткашлари ўтган йили деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш шонли партиямиз ва жонажон Совет ҳукуматимиз фаолиятининг олий қонунидир. Экономикамиз муттасил юксалаётганлиги туфайли мамлакатимиз меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маданий савияси тинмай ошмоқда. 1964 йилнинг тўртинчи кварталида бутун мамлакатдаги маориф ва соғлиқни сақлаш ходимларидан, шунингдек шимолий районлардаги аҳолига хизмат қилувчи барча тармоқларнинг ишчи ва хизматчиларидан 9 миллиондан ортиқ кишининг иш ҳақи оширилди. Аҳолига ижтимоий истеъмол фондидан бериладиган тўлов ва имтиёзлар янада кўпайтирилди. Утган йили шаҳарларда ва қишлоқ жойларда ўн миллиондан ортиқ киши янги квартира ва уйларга кўчиб кирди.

Мана буларнинг ҳаммаси мамлакат халқ хўжалиги КПСС Программасида белгилаб берилган тўғри йўлдан оғишмай илгарилаб бораётганлигини яққол кўрсатади.

Партиямиз ҳамиша эришилган ютуқлар билан хотиржамланиб қолмаслик, балки янада зўр ғайрат кўрсатиб муваффақиятларни мустаҳкамлаш зарурлигини уқтириб келмоқда. Халқ хўжалигининг йиллик якунлари шуни кўрсатмоқдаки, гарчи давлат планлари муваффақият билан бажарилаётган бўлса ҳам айрим соҳаларда ҳали жиддий камчиликлар бор. Жумладан, умуман саноатда ишлаб чиқариш йиллик плани бажарилгани ҳолда кўпгина корхоналар мавжуд қувватлардан ҳали яхши фойдаланмаётирлар, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, жамғариш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш планларини бажармаётирлар, маҳсулотларнинг сифатини давр талаблари даражасида яхшиламаётирлар. Қишлоқ хўжалигида эса чорвачилик соҳаси оқсамоқда. Етти йилликнинг охирги — ҳал қилувчи йилида хўжаликка партия раҳбарлиги даражасини янада ошириш, илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш, планлаштириш соҳасидаги камчиликларни тугатиш йўли билан экономиканинг барча соҳаларини янада зўр бериб ривожлантириш зарур.

Йиллик планнинг бажарилиш якунлари мамлакат экономикасини ривожлантиришда совет кишилари янги ютуқларни қўлга киритганлигидан далолат бериб турибди. Айни вақтда бу якунлар мамлакатимизда катта-катта резервлар борлигини кўрсатиб турибди. Ана шу резервлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш экономикамизни тағин ҳам юксалтириш имконини беради.

Бу йил областимиз меҳнаткашлари олдида ҳам ғоят катта вазифалар турибди. Саноатда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 1964 йилдагига нисбатан камида 10 процент кўпайиши, 400 миллион сўмликка яқин капитал маблағларни ўзлаштириш лозим. Қишлоқ хўжалиги соҳасида эса пахта, луб, пилла, дон, гўшт, сут, мева ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришдек вазифалар турибди.

Олдимизда турган хўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақият билан ҳал қилиш учун маҳаллий партия ва совет ташкилотлари халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш стил ва методларини янада такомиллаштиришлари, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини ўрганиш ва жорий қилишга алоҳида эътибор беришлари, ҳаёт илгари сураётган масалаларни оқилона ҳал этишлари зарур.

«ХАЛҚОБОД» ПЕШҚАДАМЛАРИ

Анорхон Турсунбоева ўзининг фидокорона меҳнати орқасида чинакам бахтини топаётган хотин-қизларимиздан биридир. Мана 10 йилдирки, Анорхон «Халқобод» комбинатига қарашли вино заводида пешқадамлик қилиб келаяпти. Бирор йил, бирор ой йўқки, у ўз планини 130—135 процент қилиб адо этмаётган бўлсин. Анорхон Турсунбоева кўплар қатори етти йилликнинг сўнгги йилини ҳам катта ютуқлар билан якунлаш мақсадида ҳозир ғайрат-ғайрат қўшиб меҳнат қилаётир. Суратда: Анорхон Турсунбоева.

«Халқобод» комбинатининг деҳқонлари ўтган йили пахтадан ва бошқа экинлардан баракали хирмон кўтаришган эди. Бу жиҳатдан ўртоқ Захаддин Олтунов бошлиқ бригада пахтакорлари пешқадамлик қилишди. Улар шу кечакундузда янги ҳосилга мустаҳкам замин яратишаяпти. Бригадада айниқса ерни тўйдиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Мана бу суратда бригада бошлиғи Захаддин Олтуновни кўриб турибсиз.

Х. Эралиев фотолари.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА САФАРИ ТЎҒРИСИДА

Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегацияси яқин кунларда Ханойга жўнайди.

Делегация составида қуйидагилар бор: КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов, СССР граждан авиацияси министри Е. Ф. Логинов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР мудофаа министрининг ўринбосари, авиация бош маршали К. А. Вершинин, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг ўринбосари генерал-полковник Г. С. Сидорович ва СССРнинг Вьетнам Демократик Республикасидаги элчиси И. С. Шербаков.

КЎКЛАМГА ҲАММА НАРСА ТАХТ БЎЛСИН!

ДАЛАЛАР УЙҒОҚ

Қишни тараддуд кўриш мавсуми, дейишади деҳқонларимиз. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ана шу қимматли вақтдан фойдаланиб, келгуси ҳосилга пухта замин яратадилар. Ерни тўйдирадилар. Ариқ-зовурларни сув равон оқадиган қилиб тозалайдилар. Дала бошларига кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарадилар.

Мана Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз. «Оқ олтин»га макон бўлган, замирида битмас-туганмас хазина яширинган бағри кенг далаларни айланиб юрибмиз. Ҳамма далада. Ҳиммати баланд миришкор деҳқонлар қишнинг изғирин совуғида ҳам тиним билишмаяпти. Аҳил коллективнинг каттадан-кичиги қизғин ҳаракатда, ғайратда. Хўжаликнинг қаерида бўлманг, қайси бригада ва звено даласига назар ташламанг, турли дала ишлари билан банд бўлган кишиларни кўрасиз.

Колхозда кўклам тараддуди. Аллақачонлар чуқур ҳайдаб қўйилган экин майдонларига гўнг ташиб чиқаришаяпти. Дала бошларида кўплаб миқдорда компост тайёрланаяпти. Ариқ-зовурлар тезкорлик билан тозаланаяпти. Бу ишларда колхознинг Киров участкаси меҳнатсеварлари пешқадамлик қилишяпти.

— Дала бошларига гўнг ташиб чиқариш суръатини жадаллаштириш учун махсус бригада ташкил этдик, — дейди участка бошлиғи Аҳмадали Бобоев. — Бу бригадага битта бульдозер, битта погрузчик, 8 та автомашина, 8 та прицепли трактор биркитилган. Шу туфайли ҳам кунда далага 155—160 тонна маҳаллий ўғит чиқарилаяпти.

Колхозчиларнинг шижоат кўрсатиб меҳнат қилишлари натижасида шу кунгача 2,5 минг тоннадан зиёд компост жамғариб қўйилди. Утган йилгидан қолган 1200 тонна чириган гўнг шудгорлаш олдидан майдонларга чиқариб сепилди. Ариқ-зовур тозалашда қатнашаётган колхозчилар ҳам ғайрат кўрсатиб ишлашаяпти. Ҳозиргача 8200 метр узунликдаги суғориш шохобчалари сифатли тозалаб қўйилди. Колхознинг асосий суғориш шохобчаси ҳисобланган «Кесган ариқ» ҳам тозалаб бўлинаёзди. Бу ишларда 200 га яқин колхозчи иштирок этмоқда. Улар орасида Э. Йўлдошев, Б. Ражабов, Ҳ. Мадазимов, Д. Нурматов сингари фидокорлар ўзларининг шижоатли меҳнатлари билан барчага намуна бўлишаяпти.

Колхоз техникаси ҳам мавсумга шай.

— Машина жоннинг роҳати, — дейди колхоз инженери ўртоқ В. В. Королев.— Хўжалигимизда 25 та трактор, 7 та терим машинаси, 17 та прицеп, 5 та автомашина бор. Бу йил яна янги қишлоқ хўжалик машиналари сотиб оламиз.

Техника туфайли далада ишимиз юришиб қолди. Утган йили меҳнатда қўлга киритган ютуқларимиз ана шуни ёрқин кўрсатиб турипти. Колхозимиз сурункасига етти йилдан бери пахта тайёрлаш планини бажармай келарди. Бултур бу юз шувитликдан қутилдик. Гектарлардан 29,1 центнердан ҳосил олиб, зиммадаги мажбуриятимизни ҳам ошириб бажардик. Ҳосилдорлик бир йил ичида 6,1 центнерга ошди. Илгариги йиллари машиналар билан бир тонна ҳам пахта терилмаганди. Утган йили ялпи ҳосилнинг 400 тоннадан зиёдроғи «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Мана шулар эвазига колхозимиз ишлаб чиқаришдан 1 миллион 26.435 сўм даромад қилди. Колхозчиларнинг ҳар бир меҳнат кунларига 1963 йилдаги 1 сўм 84 тийин ўрнига 3 сўм 12 тийиндан пул тақсимланди.

Колхоз пахтакорларининг бу йилги кўзлаган марралари янада юксак. Улар ҳосилдорликни бир неча центнерга оширишни кўзлашган. Миришкорлар ҳозирдан бошлаб ана шунга яраша меҳнат қилишаяпти, бутун куч-ғайратларини ва имкониятларини ишнинг муваффақиятига қаратмоқдалар.

Ж. УМАРҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

СУТНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

● ОБЛАСТИМИЗДА ЯНВАРЬ ОЙИНИНГ ИККИ УН КУНЛИГИДА ДАВЛАТГА 2521 ТОННА СУТ СОТИЛДИ.
● СУТ СОТИШДА ЯНГИЙЎЛ, УРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНЛАРИ ОЛДИНДА БОРМОҚДА.
● БЎКА ВА БЕКОБОД РАЙОНЛАРИ ОРҚАДА ҚОЛАЁТИР.

Областимиз чорвадорлари ўтган йили сут тайёрлаш планини муваффақиятли бажаришди. Улар бу йил янада янги ғалабаларни қўлга киритиш учун астойдил меҳнат қилишмоқда. Жойларда чорва моллари боқими яхшиланиб, кўплаб сут соғиб олишга ҳаракат қилинаяпти. Борган сари суръатга-суръат қўшилиб, сут сотиш кўпаймоқда. Буни статистика маълумотларидан ҳам кўриш мумкин. Областимиз чорвадорлари январнинг биринчи ўн кунлигида 1146 тонна сут сотишган бўлса, иккинчи ўн кунликда 1375 тонна сотишди.

Сутни кўпайтиришда янгийўллик чорвадорлар олдинда кетишяпти. Район хўжаликлари янги йил ҳисобига ҳозирнинг ўзида бирнеча юз минг литр сут топшириб қўйишди. Назарали Ниёзов номли, «Шарқ юлдузи», Калинин номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Москва» колхозлари чорвадорларининг иши мақтовга сазовордир. Улар ҳар бир бош сигирдан тобора кўпроқ сут соғиб олишмоқда.

Ўрта Чирчиқ чорвадорлари сут сотиш квартал планини март ойининг бошида бажариб қўйишга аҳд қилганлар. «Полярная звезда» колхози январь ойининг бошларида кунига давлатга бир тоннадан сут топширган бўлса, эндиликда бир тонна-ю 300 килограммдан сут топшираётир. Улар ҳозирнинг ўзида квартал планининг 50 процентини бажариб қўйишди. Чорвадорлар «уч ойлик планимизни 15 февралдан кечикмай бажарамиз» дейишяпти.

«Северний маяк» колхози чорвадорларининг ишидан ҳам қувониб кетади киши. Улар кунига сут соғиб олишни 250 литргача кўпайтиришяпти. 2-«Оҳангарон» совхози чорвадорларининг ишидан Олмалиқ шаҳрининг меҳнаткашлари беҳад мамнун. Улар ҳар куни совхоздан 2,5 тоннадан ортиқ сут олиб туришдилар.

Оржоникидзе райони областимизда энг кўп сут маҳсулоти етиштирадиган район ҳисобланади.

Лекин, ҳамма ерда ҳам сут соғиш ва уни давлатга топшириш бир хилда бораётир деб бўлмайди. Бир қатор колхоз ва совхозларнинг фермаларида сигирлар яхши боқилмаяпти. Бу эса кўплаб сут етиштиришга салбий таъсир қилмоқда. Сигирлардан айрим кунлари кўп, айрим кунлари кам сут соғиб олинмоқда. Давлатга сут топшириш суст бораяпти. Бундай аҳволни айниқса Оққўрғон районидаги бир қатор хўжаликларда кўриш мумкин.

Ҳозир ҳар бир колхоз ва совхозда сут етиштириш юзасидан график тузилган. Бу графикни ҳамма ерда бажариш энг муҳим ишларимиздан биридир. Маҳаллий партия, совет, хўжалик раҳбарлари тез-тез чорвачилик фермаларида бўлиб, чорвадорларнинг ишини яхшилашда амалий ёрдам бермоқлари лозим.

ТЮПКОЧИЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Юксалиш, ривожланиш, қайси соҳада бўлмасин, кўп жиҳатдан кадрларга боғлиқ. Агар кадрлар билимдон, уддабурон бўлса, иш юришиб кетаверади. Машиналар қишлоқ хўжалигида ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлиб қолган ҳозирги пайтда техникани мукаммал эгаллаган кадрлар тайёрлаш жуда муҳим вазифадир. Хўш, кадрлар тайёрлашнинг аҳволи қандай? Маълумки, областимиздаги тажриба — намуна хўжаликларида илғор тажриба мактаблари, қишлоқ хўжалиги университетлари муваффақиятли иш олиб бормоқда. Булардан ташқари кўпгина хўжаликларда, шунингдек «Узсельхозтехника» район бирлашмаларида ҳар йили тракторчилар тайёрловчи курслар очилаяпти. Улар хўжаликларнинг механизатор кадрларга бўлган талабини қондирмоқда.

Тракторчилар тайёрловчи тўрт ойлик курслар бу йил ҳам муваффақиятли иш олиб бормоқда. Уларда жуда кўп колхозчилар, совхоз ишчилари механизаторлик касбини ўрганишмоқда. Курсантларнинг сони кўзда тутилганидан анча зиёд. Масалан, Бўкада очилган курсларда ҳозир 200 ўрнига 382 киши, Бекободда 155 ўрнига 243 киши, Янгийўлда 80 ўрнига 386 киши, Оққўрғонда 205 ўрнига 286 киши, Урта Чирчиқда 65 ўрнига 179 киши касб ўрганмоқда.

Тракторчилик курсида ўқиётган кишиларга барча зарур шароитлар яратиб берилган. Уларга олий маълумотли, тажрибали мутахассислар дарс беришяпти. Ўқув — кўргазма қуроллари етарли. Ўқувчилар дарслик билан тўла таъминланган.

Областимизда очилган тракторчилик курсларида ҳаммаси бўлиб 1680 киши ўқимоқда. Лекин шуни айтиш керакки, ҳамма районларда ҳам тракторчи кадрлар тайёрлаш иши яхши йўлга қўйилган деб бўлмайди. Баъзибир районларда тракторчилик курсларига жуда оз киши жалб этилган. Масалан, Оржоникидзе районида атиги 42 киши, Калинин районида 94 киши, Юқори Чирчиқ районида эса 98 киши тракторчилик касбини ўрганмоқда. Буни ҳозирги талаблар даражасида деб бўлмайди, албатта. Мазкур районларнинг раҳбарлари механизатор кадрлар тайёрлашга жиддийроқ эътибор беришлари керак.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН Н. В. ПОДГОРНИЙ ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА БОРИБ КЕЛИШДИ

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев билан КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Н. В. Подгорний 29 январда дўстона визит билан Венгрия Халқ Республикасига боришди.

Л. И. Брежнев билан Н. В. Подгорний Венгрияда бўлган вақтларида Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар ҳамда Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари билан ҳар иккала томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан суҳбатлар ўтказишди. Суҳбатлар самимий ва ўртоқлик вазиятида ўтди.

31 январь куни Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Л. И. Брежнев билан Н. В. Подгорний шарафига зиёфат берди.

Л. И. Брежнев билан Н. В. Подгорний ўша куни Москвага қайтиб келишди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС ҳамда Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Фрол Романович КОЗЛОВ узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 1965 йил 30 январда 57 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Москва Ф. Р. КОЗЛОВ билан видолашмоқда

МОСКВА, 1 февраль. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Р. Козловнинг вафоти тўғрисидаги хабар совет кишиларининг қалбига чуқур қайғу солди.

Бугун эрталаб марҳумнинг жасади солинган тобут Союзлар уйига ўрнатилди. Колонна зали мотам тусида безатилган. Қандилларга қора мато боғлаб қўйилган. Тобут турган супача ёнига КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Министрлар Совети, СССР Олий Совети Президиумидан гулчамбарлар қўйилган.

Эрталаб соат 11 да марҳум билан видолашиш учун келган одамлар тобут ёнига кирадилар. Ф. Р. Козловни дафн этиш ҳукумат комиссиясининг аъзолари В. Н. Титов, М. П. Георгадзе, Н. А. Кузнецов, М. С. Смиртюков, К. П. Черняев ўртоқлар биринчи бўлиб мотам вахтасида турадилар.

Марсия садолари эшитилади. Пойтахт заводлари, фабрикалари, муассасаларининг намояндалари тобут ёнидан ўтишади. Улар бутун ҳаётини ишчилар синфи ва барча меҳнаткашлар ишига, коммунизм ғалабаси учун кураш ишига бағишлаган Ф. Р. Козлов хотирасини ҳурматлайдилар.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, А. П. Кириленко, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Ю. В. Андропов, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков, В. Н. Титов ўртоқлар тобут ёнида фахрий қоровулда турадилар.

Москва КПСС ва Совет давлатининг таниқли арбоби билан видолашмоқда.

(ТАСС).

Планетанинг ҳамма томонларидан

ЧЕТ ЭЛЛАРДАГИ ҲАЁТ
янгиликлар воқеалар мамлакатлар

ГРЕЦИЯ ПАРЛАМЕНТИДА

АФИНА, 30 январь. (ТАСС). Грециянинг собиқ бош министри Караманлисни ва унинг экономика билан шуғулланган бир қанча собиқ министрларини жиноий жавобгарликка тортиш масаласи Греция парламентида муҳокама қилина бошлади. Улар давлат электр компаниясида (ДЭИ)да суиистеъмоллар қилган, деб айбланмоқдалар.

Бирлашган демократик сўл партия (ЭДА) депутати Илиопулос ДЭИ фаолиятини текшириб чиққан суд маълумотларига асосланиб, Миллий радикал иттифоқ (ЭРЭ) партияси ҳукуматининг собиқ министрлари айбли эканликларини ва улар ҳокимиятни суиистеъмол қилганликларини кўрсатувчи кўпгина фактларни айтиб берди.

Пландан ташқари пўлат ва чўян

Руминиядаги Решица ва Хунедоара металлургия комбинатларининг металлурглари январь ойи ишлаб чиқариш планини муддатидан икки кун олдин бажариб қўйдилар. Хунедоарада 29 кунда ўтган йилнинг бутун январь ойида эритилганига нисбатан 3.500 тонна кўп чўян эритилди. Решицада мартен печлари фойдали саҳнининг ҳар бир квадрат метри ҳисобига пўлат ишлаб чиқариш анча кўпайди. Ҳар икки комбинатда чўян ва пўлат эритишнинг илғор методлари кенг қўлланилмоқда.

Конго проблемаларини ҳал этиш плани

ЖАЗОИР, 30 январь. (ТАСС). Конго қўзғолончиларининг раҳбарларидан бири Кристоф Гбенье бу ерда меҳмон бўлиб турибди. У Конго проблемасини ҳал этиш планини ўртага қўйди. Кеча ўтказилган матбуот конференциясида Гбенье баён қилган бу план қуйидаги масалаларни ўз ичига олади: Леопольдвиль маъмурлари томонидан қамоққа олинган Антуан Гизенгани ва бошқа сиёсий маҳбусларни дарҳол озод қилиш; ёлланган оқ сотқинларнинг ҳаммасини, шунингдек Америка ва Бельгия қуролли кучларининг ҳаммасини мамлакатдан тезликда олиб чиқиб кетиш; Патрис Лумумбани ва унинг сафдошларини ўлдирган қотилларга қарши расмий чоралар кўриш, Америка ва Бельгиянинг Катангани яна ажратиб қўйишга қаратилган найрангларини текшириш мақсадида Африка бирлиги ташкилотининг махсус миссиясини Катангага юбориш. Гбеньенинг плани Конго ҳукуматини шу таҳлитда тузишни кўзда тутадики, бу ҳукуматнинг аъзолари Конго халқининг чинакам қўллаб-қувватлашига сазовор бўлишлари шарт. План шундан кейин Африка бирлиги ташкилоти тайинлаган кузатувчилар назорати остида мамлакатда сайлов ўтказилишини назарда тутади.

ҲУКУМАТ ҚЎШИНЛАРИНИНГ ҲУЖУМИ БАРБОД БЎЛДИ

ГАВАНА, 30 январь. (ТАСС). Ҳукумат қўшинлари кейинги уч ой мобайнида Венесуэланинг Фалькон штатида миллий озодлик қуролли кучлари отрядларига қарши жанг қилган эдилар. Бу жанглар натижасида ҳукумат қўшинларидан тўрт офицер ўлди, 60 дан кўпроқ солдат ўлдирилди ва ярадор қилинди, бир самолёт ва бир вертолёт уриб туширилди, кўп миқдорда ҳарбий анжомлар ва қурол-яроғлар яксон қилинди.

Бу маълумотлар Пренса Латина агентлиги мухбирининг Каракасдан берган хабарида келтирилади. Мухбир партизанларга қарши кураш планлари Америка «экспертлари» ва Пентагоннинг Панама канали зонасида ва АҚШдаги ҳарбий ўқув юртлари ва академияларида таълим олган венесуэлалик офицерлар, генераллар томонидан пухта ишлаб чиқилганлигини қайд қилади. Мухбирнинг ёзишича, ҳозирги вақтда Венесуэлада Американинг 300 дан ортиқ ҳарбий маслаҳатчиси бор. Буларнинг кўпчилиги Жанубий Вьетнамдан келган.

Ҳукумат бир неча минг солдатни партизанларга қарши ташлади. Солдатлар ва полиция ходимлари ўрмон ва тоғларни синчиклаб текшириб чиқдилар. Партизан отрядлари жойлашган районлар самолётлардан тўхтовсиз бомбардимон қилинди ва ўққа тутилди. Авиация напалм бомбаларини кўп ташлади. Аввало қишлоқлардаги тинч аҳоли бундан кўп зарар кўрди.

Бу операция ҳукумат кутган натижаларни бермади. Қўшинлар бу сафар ҳам партизанлар ҳаракати ўчоқларини тугата олмади. Ҳатто, мамлакатнинг расмий доиралари ҳам ҳужумнинг муваффақиятсизликка учраганлигини тан олишга мажбур бўлдилар.

Мухбирнинг таъкидлаб ўтишича, аҳоли партизанларнинг курашини кенг миқёсда қўллаб-қувватламоқда. Кўп солдатлар партизанлар томонига қочиб ўтдилар.

ДЎСТЛИГИМИЗ УСАВЕРСИН ВА МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Софияда Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи ва Совет-Болгария дўстлиги жамияти билан Болгария-Совет дўстлиги умумхалқ комитети ўртасида 1965 йилги ҳамкорлик плани имзоланди. Планда оммавий-сиёсий тадбирларни ўтказишда, коммунистик ва социалистик қурилиш тажрибаси билан ўртоқлашишда, совет ва болгар маданияти ютуқларини пропаганда қилишда дўстона ҳамкорликни кенгайтириш кўзда тутилади. Бир-бирларига делегациялар, туристик группаларини юбориб туриш, виставкалар ва бошқа пропагандистлик материаллар айирбошлаш кенг кўламда давом эттирилади.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

Коммунизм қурилиши ҳартомонлама кенг авж олдирилган ҳозирги пайтда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласи алоҳида аҳамият касб этмоқда. Янги кишини тарбиялашда партия ташкилотлари авангардлик ролини ўйнашлари лозим.

Оҳангарон шаҳар партия ташкилоти КПСС XXII съездидан кейинги даврдаги фаолиятида бу соҳада анчагина тажрибалар тўплади. Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда идеология ишининг кўп қиррали форма ва методларидан кенг фойдаланаётирлар.

Ҳозирги вақтда коммунист ва партиясизларнинг марксча-ленинча назарияни ўрганишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Сиёсий маориф шохобчаларидаги тингловчиларнинг сони йилдан-йилга ўсиб бораётир. Шаҳардаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва билим юртларидаги сиёсий ўқувга 8 мингдан ортиқ тингловчи жалб этилган. Бу, 1960—1961 ўқув йилидагига нисбатан қарийб икки марта кўпдир. Партия маорифи системасида янги формалар вужудга келди, пропагандистлар состави яхшиланиб, уларнинг ишчанлик роли оширилди. Кўмир разрези бошлиғи Н. Суслов, кон инженерларидан Н. Бурштейн, Д. Курьян, юк ортиш-транспорт бошқармасининг бошлиғи А. Сидоров ва бошқалар энг яхши пропагандистлардандир.

КПСС XXII съезди ва партиянинг янги Программасида олдинга сурилган назарий ва амалий проблемалар пропагандист ҳамда тингловчиларнинг доимий диққат марказида бўлаётир.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

9-шахта, кўмир разрези, Оҳангарон ГРЭСи ва бошқа партия ташкилотлари сиёсий маорифга кундалик раҳбарликни кучайтирмоқдалар. Пропагандистлар билан системали равишда иш олиб бориш, уларнинг назарий савияси ва методик тайёргарлигини ошириш ҳамда доимий контролликни кучайтириш тўгарак, семинар ва мактабларда машғулотларнинг мазмунли ва қизиқарли ўтишига, тингловчиларнинг сиёсий билимларни яхши эгаллашларига, коммунистик қурилиш вазифаларининг шараф билан бажарилишига олиб келмоқда.

Тажриба шуни кўрсатадики, сиёсий маориф иши яхши йўлга қўйилган жойларда ажойиб натижаларга эришилмоқда. Масалан, 9-шахта партия ташкилоти ҳузурида ташкил этилган ҳар хил тўгаракларга 300 га яқин киши тортилган. Партия комитети бу ишга энг яхши пропагандистларни жалб этган. Бу ерда жамоатчилик асосида методика совети ташкил этилди. Унга коммунист К. Ли раҳбарлик қилмоқда. У, пропагандистлар учун конкрет тавсияномаларни ишлаб чиқади, илғор тажрибаларни тўплаб, уни оммалаштиради.

Шахта партия комитетининг аъзолари ва бошқа активлар тўгарак ҳамда семинар машғулотларида қатнашиб, пропагандистларга керакли ёрдамни берадилар. Буларнинг ҳаммаси машғулотда ҳам, ишлаб чиқаришда ҳам тингловчиларнинг активлигини оширмоқда. Шахта кўмир корхоналари ўртасида энг илғори ҳисобланади. Бундан 2 йил олдин шахта давлатдан дотация олиб ишлар эди. 1964 йилдан буён дотациясиз ишлаб 25 минг сўмдан ортиқ даромад келтирди. Шахта ҳозир коммунистик меҳнат корхонаси номи учун курашмоқда. 3 участка, 9 бригадага коммунистик меҳнат коллективи деган юксак ном берилди. Коллектив 1964 йилда пландан ташқари 57 минг тонна «қора олтин» қазиб чиқарди. Корхона 1965 йилни ҳам яхши бошлади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми идеология ишлари, шу жумладан партия сиёсий маорифи соҳасида катта вазифаларни олдинга сурди. Эндиликда коммунист ва партиясизлардан марксизм-ленинизм назариясини янада чуқур ўрганиш ва уни амалий иш билан чамбарчас боғлаб бориш талаб қилинади. Кўмир разрези ва Оҳангарон ГРЭСи партия ташкилотлари (секретарлари Д. Курьян ва В. Ермаков ўртоқлар) ўз ишларини ана шу йўсинда олиб бормоқдалар. Бу корхоналарда ишлаб чиқариш планлари доимо ортиғи билан бажарилиб, коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари сони ўсаётир. Кўпгина ишчилар институт, техникум ва кечки ишчи-ёшлар мактабларида таълим олмоқдалар.

Шаҳардаги корхона ва қурилишларда идеология ишларини жамоатчилик асосида олиб боришга кўп эътибор берилмоқда. Ҳозир шаҳарда 6 жойда жамоатчилик асосида сиёсий маориф уйи ишлаб турибди. Бу кабинетлар меҳнаткашлар ўртасида тарбиявий ишларни олиб боришда партия ташкилотларининг яқин ёрдамчиси бўлиб қолди. Шаҳар сиёсий маориф уйи ҳузурида жамиятшунослик бўйича ўқитувчиларнинг доимий семинари ташкил этилган. Шаҳар партия комитети томонидан тасдиқланган программага асосан ўқитувчилар коммунистик қурилишнинг назарий ва амалий проблемаларини ўрганадилар, ўзаро тажриба алмашадилар.

Жамоатчилик асосида маданият соҳасида ҳам кўзга кўринарли ишлар қилинаётир. Халқ университетларининг ташкил этилганлиги бунинг яққол мисолидир. Ҳозир шаҳарда ана шундай университетлардан 8 таси ишлаб турибди, уларда 1050 дан ортиқ киши шуғулланаётир.

Лекция пропагандаси ҳам жонланиб бораётир. Ўтган йили меҳнаткашлар ўртасида ҳар хил темаларда мингга яқин лекция ўқилди. Лекция пропагандаси ва агитация ишларида 2500 дан ортиқ лектор ва агитатор қатнашмоқда.

Шаҳардаги халқ дружиналари штаби катта тарбиявий ишлар олиб бораётир. Жамоат тартибини бузиб, «меҳмонхона»га тушган шахсларга нисбатан маъмурий комиссия томонидан чора кўрилиб туради ва безорилар «Булардан кўз юмиб ўтманг» сарлавҳа остида чиқадиган сатирик газета саҳифаларида қаттиқ танқид қилинади. Бундан ташқари «Оҳангарон дружиначиси» деган плакат чиқарилади. Унда энг яхши дружиначиларнинг иш тажрибалари оммалаштирилади. Бундай тадбирлар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ижобий натижалар бераётир.

Шунингдек шаҳарда илмий-атеистик тарбияга эътибор кучайтирилмоқда. Шаҳарда университет ва 27 жойда илмий-атеистик тўгарак, ота-оналар лекторийси ишлаб турибди. Мактабларда динга қарши кечалар ўтказилмоқда. Лекин, айтиш керакки бу соҳада ҳали анча камчиликлар бор. Биз бу камчиликларни тугатиш тадбирларини белгилаб чиқаётирмиз.

КПСС XXII съездидан кейин идеология ишлари масаласи шаҳар партия комитетининг пленумларида, идеология ходимларининг йиғилишларида бир неча бор муҳокама қилинди. Шаҳар партия комитети меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун курашиб, бундан буён ҳам идеология ишларини яхшилаш тадбирларини кўради.

А. ШАРИПОВ,
Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари.

АТЕИСТИК КЎРГАЗМА

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти фалсафа кафедрасининг ўқитувчилари жамоатчилик асосида атеистик пропаганда ишлари олиб бормоқдалар.

Бу кафедра аъзолари яқинда яна бир ибратли иш қилдилар. Институт фойесида «Фан ва дин» деган темада катта кўргазма ташкил қилинди.

Дастлабки уч экспонат илмий коммунизм асосчилари К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Лениннинг дин тўғрисидаги фикрлари, ер юзида дастлабки ҳаёт аломатларининг кўриниши, коинот ва одамнинг пайдо бўлиши тўғрисидаги Ч. Дарвин, О. Ю. Шмидт, А. И. Опарин таълимотларига бағишлангандир. Навбатдаги бўлимларда эса диннинг пайдо бўлиши тўғрисида, христиан ва ислом динларининг реакцион синфий моҳиятлари ва улуғ мутафаккирлар Птоломей, Коперник, М. В. Ломоносов, Д. И. Менделеев, И. П. Павлов, И. В. Ашгуринларнинг динга қаттиқ зарба берган буюк кашфиёт намуналари ҳақида сўз боради.

Алоҳида бўлим космосни забт этишга бағишланади. Реактив двигателнинг отаси К. Э. Циолковский таълимоти биринчи ер сунъий йўлдошлари ҳақида ҳикоя қилади. Сўнгги бўлимда космос пионери Ю. А. Гагарин ва унинг издошлари парвозлари батафсил ёритилган.

Кўргазма ўзининг қизиқарли безаклари ва илмий характердаги диаграммалари билан студентлар диққатига сазовор бўлаяпти.

Т. СОЛИЕВ.

14 МАРТ — МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ҲАМИША ГАВЖУМ

Неъмат Қорабоев куни билан тайёрлаган деталларини бир жойга тўплаб, мойли қўлларини артар экан.

— Лизахон бугун қаерга бормоқчисиз, — деб сўради касбдошидан.

— Қаерга бўларди, агитпунктга-да, — жавоб берди Лиза.

— Юринг бўлмасам, бирга борамиз.

Куни бўйи баракали меҳнат қилиб, топшириқни 120—130 процентдан ошириб адо этган Неъмат Қорабоев ва Лиза Питалина эшик пештоқига «83-агитпункт» деб ёзиб қўйилган хонага кириб келишганда, хона ишчилар билан гавжум бўлиб қолган эди. Уларнинг баъзилари ўзларини қизиқтирган китоб, брошюра ўқиётган бўлса, баъзилари радиоприёмник эшитиб, телевизор кўришмоқда эди. Айримлари эса шахмат-шашка тепасида баҳслашишмоқда.

«Ташсельмаш» заводи биносига жойлашган агитпункт шу кунларда завод ишчиларининг маданий дам олиш жойига айланган. Бу ерда тез-тез савол-жавоб кечалари ва илғорлар билан учрашувлар бўлиб туради.

— Мен раҳбарлик қилаётган участка коллективи, — деди 15-механика цехининг мастери Мустақим Юсупов яқинда ўтказилган учрашувда, — саратовликлар ташаббусига қўшилиб, деталь ва эҳтиёт қисмларни фақат аъло сифатли ишлашга бел боғлаган. Шу сабабли участкамиздаги ҳарбир киши ўзига берилган топшириқни ортиғи билан бажаради, фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлайди.

Ҳақиқатан ҳам заводда сайловолди мусобақаси қизитиб юборилди. Кейинги уч йил ичида корхона қишлоқ хўжалиги учун 20 минг 400 та пахта териш агрегати етказиб берган бўлса, ўтган йилнинг ўзида 7 мингта «ХТ-1,2» агрегати тайёрлаб чиқарди. Бу йил улар ўтган йилга нисбатан мингта кўп «ХТ-1, 2» пахта териш машинаси ишлаб чиқаришга аҳд қилишди.

Корхонанинг Омонжон Умаров, Сунnатилла Ортиқов каби конструктор агитаторлари ҳамда электромонтёр Мамат Бўриев, Азимжон Мамажонов каби агитаторлари заводнинг истиқболи ҳамда маҳаллий Советларга бўладиган сайловлар ҳақида кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар. Яқинда завод конструктори Турсунбой Ўрозбоев ва Михаил Егоров ўртоқлар «Совет сайлов системаси», «Совет Конституцияси дунёда энг эркин демократик конституция» каби темаларда қизиқарли суҳбат ўтказдилар.

Агитпунктдаги 30 кишидан иборат агитатор сайлов участкасига қарашли 2 мингдан ортиқ сайловчи рўйхатини олиб тугатди. Ҳозир бу агитаторлар аҳоли ўртасида сайловолди тушунтириш ишларини кучайтириб юбордилар.

С. МИРЗАХУЖАЕВ.

Куйбишев районидаги 148-мактаб ўқитувчиларининг кўпи агитатор ҳисобланадилар. Улар ишдан кейинги соатларида маҳаллий Советларга сайлов тўғрисида хонадонларда агитация иши олиб бормоқдалар. Суратда: (чапдан) Раъно Қосимова ва Риҳси Юнусова ўртоқлар ўз участкаларига боришдан олдин ўтказиладиган суҳбат темаси ҳақида маслаҳатлашишмоқда.

А. Абалян фотоси.

ПОСЁЛКАМИЗ ОБОД БЎЛМОҚДА

Маҳаллий Советларга сайловлар ўтказиш ҳақидаги хушхабар кўп қатори посёлкамиз аҳолисини ҳам қувончига-қувонч қўшди. Чунки Оҳангарон шаҳаридаги Тешиктош посёлкаси маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловдан кейинги икки йил ичида янада обод ва кўркамлашиб кетди.

Максим Горький ва бошқа кўчаларда бир неча янги озиқ-овқат магазинлари ва бошқа савдо тармоқлари қурилиб фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу магазинлар аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатмоқда.

Бундан ташқари ҳозир Школьная кўчасида икки қаватли типовой мактаб биноси қурилиши ҳам қизғин давом эттирилмоқда. Шаҳар Совети бу йил посёлкани ободонлаштириш ҳамда аҳолининг маданий-маиший шароитини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган кўпгина тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқда.

А. МАРАИМОВ,
Тешиктош посёлкаси, Собир Раҳимов номли маҳалла комитетининг раиси.

МАКТАБ ОШХОНАСИ

Ҳозир пойтахтимиздаги деярли ҳамма мактабларда буфет ёки ошхона ишлаб турибди. Куйбишев районидаги 47-ўрта мактаб ҳам ўзининг намунали ошхонасига эга.

Ошхонада ўқувчиларнинг овқатланиши учун қулай шароит яратилган. Катта залга стол ва стуллар тартиб билан териб қўйилган. Уларда бир йўла 50 дан ортиқ бола овқатланиши мумкин.

Ошхона ходимлари таомларни сифатли тайёрлашга алоҳида аҳамият беришади. Айни вақтда уларнинг нархи арзон. Ўқувчи 12—15 тийинга тўйиб овқатланиши мумкин.

Райондаги 23-ошхона коллективи мактаб ошхонасини оталиққа олган. Ишчан коллектив мактабда иссиқ овқат бўлишини таъминлаш учун жон куйдиради.

Мактаб ўқувчилари ва уларнинг ота-оналари бу ғамхўрликдан беҳад хурсанд.

С. СУЛТОНОВ.

ПАРТИЯ СОЛДАТИ

МИХАИЛ ВАСИЛЬЕВИЧ ФРУНЗЕ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 80 ЙИЛЛИГИ

Шуйск полицияси Арсенийни ахтараверир чарчади. Революциянинг буюк иши деб Петербургдаги политехника институтини ташлаб кетган студентнинг ҳақиқий номини ўша вақтда кўпчилик билмас эди. Онасига ёзган хатда у ўзининг бу қадамини шундай тушунтириб берган эди: «9 январда тўкилган қонлар қасос олишни талаб қилади. Тақдир экан, қилгуликни қилиб қўйдим, йўлимни белгилаб олдим. Бутун вужудимни революция ишига бағишлайман...»

Дарҳақиқат, Фрунзенинг номи ўша вақтда кўпчиликка номаълум эди. Аммо минглаб ивановолик ва шуйсклик тўқимачилар яширин иш олиб борувчи Арсенийни яхши билар эдилар. Улар Арсенийнинг чақириғи билан забастовка эълон қилиб, жанговар дружиналар тузган эдилар, 1906 йилда тўқимачилар ва йигирувчилар Арсений бошчилигида Пресня баррикадалари қаҳрамонларига ёрдам бериш учун Москвага қараб йўл олдилар.

Чоризм биринчи рус революциясини бостирди. Бутун мамлакат бўйлаб реакциянинг даҳшатли таъқиби бошланди. Арсений ишлаган Иваново-Вознесенск ва Шуйскда нолегал большевистик босмахоналар тор-мор қилинди. Ҳаммаёқда полиция изқуварлари кезиб юрарди. Мана шундай шароитда давлат думасига сайловлар ҳақидаги большевистик варақаларни қандай нашр этиш мумкин эди? Мана, куппа-кундуз куни Шуйскдаги Димонов босмахонасига ниқоб кийиб олган номаълум бир киши кириб келади. Хўжайинни ва бинога кирган ҳар бир кишини қамоққа олабошлайдилар. «Хотиржам бўлинг, бир пастда текшириб бўламиз». Ҳарф терувчилар ва печатниклар бўлса бу вақт орасида варақалар тайёрлайдилар. Номаълум кишилар бу варақаларни олиб, кўздан ғойиб бўладилар...

Бу ишга Арсений аралашганига ҳеч қандай далил топиб бўлмайди. Унда айбдор ким экан? Полиция яна қидиради, урядник Перловнинг фиғони чиқади. Лекин натижа бўлмайди...

Вақт топиб Фрунзе дўсти Павел Гусев билан пропагандистлар йиғилишини ўтказаётган эди, ойнадан полициячини кўриб қолди. Дарҳол тарқалиб кетиш керак эди. Михаил Васильевич ва Гусев шаҳарнинг ташқарисига йўл олишди. Ўрмонга кираверишда ченада келаётган урядник Перлов уларга етиб олди. Арсений маузерини қўлга олди. Лекин мўлжални ололмади. Гусевнинг қуроли эса отмай қолди. Ўқ узиб келаётган урядник улар ёнгинасидан ўтиб кетди.

Ўша тун Михаил Васильевич ишчи Соколовнинг уйида қолди. Тонг саҳарда бу уйни қуршаб олишган эди. Полициячиларни кўрган Фрунзе тўппончасини кўтарди.

— Отманг! — ёлборди Соколовнинг хотини. — Болаларимизга раҳм қилинг.

Фрунзе қуролни итқитиб юборди, шу заҳоти жандармлар келиб унинг қўлини боғлаб олишди.

Эрталаб цехларда гудоклар бетўхтов чинқирарди. Улар қўзғолон кўтарганларга қўшилиб «Арсенийга озодлик!» деяётгандек эди.

Аввалига Фрунзени фақатгина РСДРПнинг Иваново-Вознесенск союзи иши бўйича айбладилар. Фрунзе бу союзга раҳбарлик қилганлигини яширмади. Бунинг учун бир неча йилга каторгага юборилар эди. Қўшни камераларнинг бирида Павел Гусев азоб чекарди. Уни урядникка суиқасд қилишда айблаган эдилар. Демак, осилиши керак.

1908 йил мартида Гусев иши кўрилаётган вақтда Перлов ўзига қараб ўқ узган иккинчи киши Арсений эканлигини эслаб қолди. Айбни бўйинга олмаслик ёрдам бермади. Шундай қилиб қамоққа олингандан сўнг бир йил ўтгач, Михаил Васильевич ўлимга рўбарў бўлиб қолди. Турмада яна деярлик бир йил ётишга, узоқ вақт сўроқларга жавоб қайтаришга тўғри келди. Ниҳоят, 1909 йилнинг 26 январида, Гусев ва Фрунзе иши юзасидан ҳарбий суд ҳукм чиқарди: айбдорлар ўлим жазосига ҳукм қилинди. Бу ҳукмни Гусев ва Фрунзе мардона қарши олдилар.

Кишанланган Фрунзе ўлимга ҳукм қилинганлар камерасида ётарди. Ҳар куни кечаси бу ердан бирон бир кишини осиш учун олиб чиқиб кетишарди. Бу ердаги ҳар бир соат кимнинг навбати етди, деган мудҳиш ўй билан ўтарди. Михаил Васильевич инглиз тили дарслигини келтириб беришларини сўради. Камерада чет эл сўзлари эшитилабошлаган вақтда унинг дўстлари ҳайратда қолишди.

— Чет тилини ўрганишга бало борми, Миша? Ахир эртага сени осиб юборишлари мумкин-ку.

— Ҳали эртага қанча бор, бугун бўлса ҳаётман-ку...

Ўлимга маҳкум бўлганлар камерасида у январнинг сўнгги кунлари, бутун февраль ва март ойини ўтказди. 6 апрелга ўтар кечаси эшик кутилмаганда очилиб соқчининг овози эшитилди:

— Фрунзе, қани конторага!

— Хайр, дўстлар! — деб қичқирди ўлимга кетаётганлигига қатъий ишонган Фрунзе. Бироқ конторада Михаил Васильевич ўз адвокатини кўриб қолди: ҳукм ўзгартирилиб, унинг иши қайтадан кўриб чиқиш учун топширилган эди.

1910 йилнинг 22 сентябрида урядникка суиқасд қилиш иши юзасидан яна сўроқ бошланди. Фрунзе ва Гусев яна ўлимга ҳукм этилганликларини эшитдилар.

Яна кишанга тушиб, дорга осилишни кутишга тўғри келди. Аммо қариндошлар, дўстлар, жамоатчилик яна бир бор уриниб кўрдилар. Иккала революционер учун чиқарилган ўлим жазоси ўн йиллик каторга билан алмаштирилди.

Михаил Фрунзенинг жанговар йўли машҳур бўлиб кетган. Ёзувчилар ва ҳарбий мутахассислар унга кўплаб асарлар бағишлашган.

Гражданлар уруши йилларида Фрунзе революция душманларига қарши мардона курашди.

Махсус ҳарбий билимга эга бўлмаса ҳам ноёб қўмондонлик санъатини эгаллаган, Ленин партияси, революция ишига содиқ бўлган Фрунзе контрреволюционерлар планларини пучга чиқарган режаларни ишлаб чиқар ва амалга оширар эди.

Доно фикрли, пок қалбли бу ажойиб инсон ўз атрофига даврининг энг яхши кишиларини бирлаштирган эди. Куйбишев, Блюхер, Чапаев, Фрунзенинг сафдошлари эди. Уларнинг қаҳрамонона ишлари туфайли бу номлар мангулик касб этди.

...1919 йилнинг охирлари. Фрунзе Туркистонда. Бу ерда, Закаспий саҳросида Англия интервентлари орзу қилган Красноводск нефтининг тақдири ҳал бўлаётган эди. Бу ерда қум барханлари ва тоғ ораларида босмачи галалари яшириниб ётар ва қўққисдан зарба беришга тайёр турар эди.

Синалган жангчи, Фрунзенинг содиқ дўсти Валерьян Куйбишев у билан бирга илгаридан ўйлаб қўйилган планни амалга оширади: Қўшма отрядни жазирама қум атрофидан олиб ўтади. Фрунзе бўлса душман билан юзма-юз келиб кучли зарба билан уни Каспий денгизига томон ҳайдайди. 1920 йил февралида Красноводск озод қилинади.

2 сентябрга келиб Фрунзе Ленинга қуйидагича хабарни юборди: «Бухоро амирлигининг сўнгги таянчи барҳам топди. Регистон устида жаҳон революциясининг қизил байроғи ҳилпирамоқда».

Туркистондаги қизғин жанглар тугаган замон Фрунзе партиянинг топшириғи билан Қримга жўнайди. Контрреволюциянинг энг сўнгги таянчи бўлган Врангелни тор-мор келтириш учун курашади. 1920 йил ноябрининг биринчи ярмида Қрим озод қилинди.

* * *

Гражданлар уруши ғалаба билан тугади. Совет Россияси территориясидан кўп сонли интервентлар армияси қувиб чиқарилди. Ғоят муҳим давлат ва партия ишлари билан банд бўлган Михаил Васильевич Фрунзе ҳарбий-назарий тадқиқотлар учун вақт топади. Биринчи жаҳон уруши, Россиядаги гражданлар уруши тажрибаларини чуқур ўрганиб, у машҳур асарлар ҳам ёзди.

Украина Қуролли кучларига, кейинчалик бутун Советлар мамлакати Қуролли кучларига қўмондонлик қилган Фрунзе Қизил Армия, Қизил Флотнинг дунёда энг қудратли бўлиши учун астойдил курашди. Унинг амалий кўрсатмалари, назарий асарлари бугун ҳам социалистик давлат мудофаасини мустаҳкамлашда жангчиларимизга ёрдам бермоқда.

1925 йилнинг 31 октябрида Фрунзе вафот этди. Бугун у ҳаёт бўлганда 80 ёшга тўлар эди. У ажойиб инсон, мустаҳкам ва қўрқмас революционер, талантли лашкарбоши ва шонли Ленин гвардиясининг жангчиси сифатида совет кишилари қалбидан чуқур жой олган.

Захар ДВОЙРИС.
(АПН).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„МАННОП ЮЛҒИЧ"

Газетамизнинг ўтган йил 13 декабрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетонда шаҳар меҳмонхона-ҳаммомлар трестига қарашли 5-комбинат ишидаги камчиликлар, техноруқ М. Юнусовнинг ўз вазифасини суиистемол қилаётгани очиб ташланган эди.

Трест маъмурияти фельетон юзасидан текшириш ўтказганда фактлар тасдиқланди. Текшириш натижалари партия ва касаба союз ташкилотларининг қўшма мажлисида муҳокама қилинди. Ҳаммом-кир ювиш комбинатининг директори С. Йўлдошевага қаттиқ виговор эълон қилинган. Техноруқ Маннон Юнусов ишдан бўшатилган.

БИНОКОРЛАР

ҚОНВЕЙЕР УСУЛДА

Автоплатформа прицеплари тиркалган қудратли юк машиналари Юқори социалистик шаҳар томонга асфальт йўлдан вағиллаганича қатнаб турибди. Прицепларга уйлар шипига қўйиладиган узун плиталар, девор блоклари, зиналар ортилган. Буларнинг ҳаммаси бўлажак кўпқаватли уйларнинг тайёр деталларидир. Панелларда йиғиладиган уйлар комплекси шаҳарнинг Юбилей деб аталган янги микрорайонида қад кўтармоқда.

Машиналарнинг бири осмонга бўй чўзиб турган минора крани стреласи остига келиб тўхтади. Кранининг қудратли қўллари забардаст панелларни худди ўйинчоқдек юқорига кўтарди-да, белгиланган жойга ўрнатди. Шундан сўнг пайвандчилар ишга тушиб кетишди. Булар ана шу панелларнинг бир-бирига уланадиган арматураларини пайванд қилабошладилар...

Янги уй-жой биноларини ана шундай прогрессив метод билан қураётган «Чирчикжильстрой» бошқармаси коллективи меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Уларнинг иш суръати жуда тез, сифати ҳам шунга мос. Деярлик ҳамма уйларни муддатидан илгари фойдаланишга топширишяпти. Шунинг учун ҳам бултур йиллик пландагидан ташқари иккита тўрт қаватли туражой биносини қуриб битказишди.

Бинокорлар янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ зўр ғайрат ва матонат билан ишламоқдалар. Чунки бу йил улар зиммасига янада масъулиятлироқ вазифалар юклатилган. Ҳар бир бригада, ҳар бир бинокор етти йилликнинг охирги йили учун мўлжалланган ҳажмдаги уй-жойларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш иштиёқи билан меҳнат қилмоқда. Айрим бригадаларнинг иш кўрсаткичлари ҳар куни 150 процент ва ундан ҳам ортиқроқни ташкил этмоқда. Оқмуллаев, Сайбель, Фельде, Ҳолиқова, Иброҳимов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган монтажчилар бригадалари шулар жумласидандир. Улар бошқарма коллективининг ютуғига салмоқли улуш қўшмоқдалар.

Бинокорлар бу йил 30 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой қуришлари керак. Бу эса ўтган йилдагига қараганда деярли икки баравар кўп. Бундан ташқари, 964 ўқувчига мўлжалланган ўрта мактабнинг комплекс биноларини, профессионал-техника мактаби учун янги катта бино, қатор болалар боғча ва ясилиларини тахт қилишлари лозим. Уларнинг шу кунлардаги фидокорона меҳнатлари бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишидан далолат бериб турибди.

ЧИРЧИҚ КЕРАМЗИТИ

Чирчиқ керамзити! Уни эндиликда республикамизнинг жуда кўп қурилишларида яхши билишади. Ана шундай енгил бинокорлик материали ортилган вагонлар ҳар куни Ўзбекистоннинг турли бурчакларига томон йўл олмоқда. Юмалоқ бинокорлик материаллари комбинатининг керамзит цехи коллективи ўтган йили ана шундай маҳсулотдан жуда кўп ишлаб чиқарди ҳамда қурилишларга юборди. Пландан ташқари тайёрланган керамзит панелларининг ҳажми 15 минг кубометрдан ошиқроқни ташкил этди.

Комбинатнинг ишлаб чиқариш қуввати тинмай ортиб бормоқда. Қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни рационал ташкил этиш натижасида маҳсулот таннархи арзонлашиб, сифати яхшиланмоқда.

Ўтган хўжалик йили топшириғини муддатидан бир ойча илгари дўндириб қўйган комбинат коллективи бу йил маҳсулот ишлаб чиқаришни 30 процентга кўпайтиришни мўлжаллаб қўйди. Бунинг натижасида қўшимча равишда ўнларча минг кубометр керамзит, темир-бетон конструкциялари, йиғма панеллар тайёрланади.

ЯХШИ БАҲО БИЛАН

Чирчиқ бинокорлари Товоқсой посёлкасида республика пилла хўжалигини юксалтиришда жуда катта аҳамиятга эга бўлган пилла қурт уруғи заводини қуриб битказдилар. Бу ерда бош корпус, қозонхона, холодильник, турли хил омборлар ва бошқа иморатлар қад кўтарди. Корхона қурилишини ўз зиммасига олган 160-қурилиш трестининг 225-УНР коллективи баракали меҳнат қилди, бинокорлик ишларининг сифатига катта эътибор берди. Шу туфайли ҳам корхона корпуслари яхши баҳо билан қабул қилиб олинди.

Товоқсойдаги бу завод Тошкент области пиллачилари учун ипак қурт уруғи тайёрлаб берадиган асосий база бўлиб қолади.

В. ТАЛГАРОВ.

ОНАХОН ПАХТАКОР

Давримиз ҚАХРАМОНЛАРИ

Инсон ҳаётида баъзан шундай воқеалар содир бўладики, уни умрбод эслайсан киши. Эслаганингда ҳам ўша ширин хотиралар оғушида кўнглинг тоғ баравар юксалиб, вақтинг чоғ бўлади. Эҳ-ҳе, бундай дамлар Анна Дмитриевна ҳаётида озмунча бўлган дейсизми?!

...1925 йил эди. Анналарнинг оиласи Рязандан Ўзбекистонга кўчиб келди. Ўша кезларда Ново-Михайловка қишлоғининг ўрни тўқайзор бўлиб, ботқоқликдан иборат эди. Орадан тўрт йил ўтгач, коллектив хўжалик тузила бошланди. Анна ҳам биринчилар қатори колхозга аъзо бўлиб кирди.

— Ҳали-ҳали эсимда, — деб хотирлайди у ўша кезларни. — Колхозни осонликча тузганимиз йўқ. Халқ орасида қанчадан-қанча тушунтириш ишлари олиб бормадик дейсиз. Уйма-уй юриб, колхознинг фойдасини, камбағалларга, ўртаҳол деҳқонларга нима беришини ташвиқот қилдик. Нихоят, кўпчиликни ишонтирдик. Бироқ йўлимизда ғовлар ҳам учраб турди. Лекин бўш келмадик. Партия ва ҳукуматимизнинг кундалик ёрдамига суяниб иш тутдик. Ёмон бўлмади. 1934 йилдан бошлаб иш юришиб кетди. Колхоз мустаҳкам хўжаликка айлана бошлади. Қишлоқ деҳқонлари коллектив бўлиб меҳнат қилишнинг афзалликларини тўла англаб олишди. Колхозчилар сони йил сайин орта борди...

Анна колхоз тузумининг дастлабки кунлариданоқ ажойиб ташаббускорлик, ташкилотчилик кўрсатди. Серғайрат бу аёлни ўша кезлардаёқ кўпчилик севиб қолди. У, ҳамма вақт кўпчиликка ўрнак бўлар, қийин ишларда аёл-у эркакларга бошчилик қилар, уларни ҳамиша ғалабаларга руҳлантириб турарди. Шу сабабли Аннани бир неча йилдан кейин бригадирлик лавозимига кўтаришди. Ёш аёл бу юксак ишончни оқлаш йўлида бор кучини сарфлаб, енг шимариб ишлади. Бригада пахтакорларига чинакам маслаҳатгўй, ишбоши бўлди. Колхозчилар эса, ўзларининг тадбиркорлик билан иш олиб борувчи бригадирларига ихлос қўйишди.

Ўша кезлардаги дала ишлари билан ҳозиргисини таққослаб бўлармиди? Деҳқон қўлидаги қурол — зил кетмон, бир жуфт ҳўкиз-у, омоч эди. Янги ер очиш ҳам, ҳосил учун кураш ҳам, ариқ қазиб, сув чиқариш хам ана шу қуроллар билан бажариларди.

Дарвоқе, янги ер! Анна бошлиқ бригада колхозда биринчи бўлиб қамишзор, ботқоқликларни ўзлаштириб, уни олтинзорга айлантиришга киришди.

Йиллар кетидан йиллар ўтаверди. Анна ҳам жонажон колхози билан ўсди, улғайди. Пахтачилик илмини беш қўлдай билиб олди.

«Дарё сувини баҳор топирар, одам қадрини меҳнат оширар» деган ҳикматли гап бор халқимизда. Бу, шунчаки айтилган гап эмас, албатта. Кимки виждон амри билан ҳалол меҳнат қилса, ўз касбига меҳр қўйса, ишига оташ-олов бўлиб ёпишса, шубҳасиз толеи баланд, ҳурмати зўр бўлади. Анна Дмитриевна ҳам қадрини меҳнатдан топди, кўпчиликнинг ҳурматига, таҳсинига соҳиб бўлди.

...Ўтган йилнинг айни куз кезлари эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти Анна опанинг 65 ёшга тўлишига бағишлаб тантанали йиғилиш ташкил этди. Жуда кўп кишилар келишди. Аммо, бирортаси ҳам узундан-узоқ нутқ сўзлагани йўқ. Негаки, бу абжир, тиниб-тинчимас аёлни қишлоқнинг етти яшаридан етмиш яшаригача жуда яхши билади. Онахон пахтакорни ўтирганларнинг ҳаммаси қизғин табриклади. Анна опа уларга тикилар экан, 1938 йилда юз берган воқеа хаёлида гавдаланди...

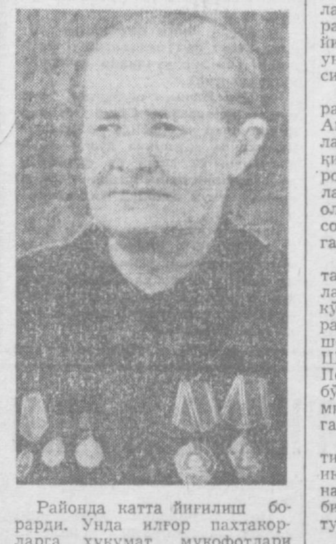

Районда катта йиғилиш борарди. Унда илғор пахтакорларга ҳукумат мукофотлари топширилмоқда. Навбат Анна Дмитриевнага келди. У президиум томон одимлаб боряпти-ю, қалбида қувонч тўлқинланади. Ахир, партия ва ҳукуматимиз оддий бир деҳқоннинг меҳнатини шунчалар қадрласа, эъзозласа, қувонмай бўлармиди?! Анна опа доҳий Ленин сиймоси туширилган орденни кўксига тақар экан, юраги ажиб бир ҳис, ғурур билан тепди...

Ўша йили Анна опа бошлиқ бригада эришган ютуқ жуда катта бўлди. Азамат колхозчилар йил давомида фидокорлик билан меҳнат қилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Ҳар гектар ердан роса 43 центнердан «оқ олтин» кўтардилар.

Катта мукофот тиниб-тинчимас аёлнинг гайратига-ғайрат қўшиб юборди. Пахтага бўлган меҳр-муҳаббатини, ихлосини тағин ҳам оширди...

Бу ажойиб аёл фақат Янгийўлдагина эмас, бутун областимизда машҳур. Буни қаранг пенсияга чиққанига икки йилдан ошиб кетди-ю, лекин уни ҳамиша пахтакорлар орасида учратасиз.

— Шунақа, — дейди колхоз раиси ўртоқ Кибор Мамедов,— Анна Дмитриевна бизнинг маслаҳатгўйимиз, бирор нарсадан қийналиб қолгудай бўлсак, дарров ўша кишига мурожаат қиламиз, тегишли маслаҳатлар оламиз. Анна опа новаторлар советининг раиси сифатида бизга яқиндан кўмаклашяпти.

Шундай. Колхозда бу пахтакор аёлнинг кўплаб шогирдлари пахтадан йил сайин мўл-кўл ҳосил етиштиришяпти. Зуҳра Юнусова, Пошшо Давришев, Болабек Узаиров, Борис Шеремет сингарилар Анна опа Полюнинадан беҳад миннатдор бўлишмоқда. Негаки, пахта илмини улар мана шу аёлдан ўрганишган.

Меҳнат опага шуҳрат келтирди. Ҳозир унинг кўксида икки Ленин ордени, битта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир қанча медаллар ярқираб турибди...

З. ҚУРТНЕЗИРОВ,
Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози.

Оржоникидзе район «Қизил Ўзбекистон» колхозининг маданият саройида агротехниклар ўқуви давом этмоқда. Суратда: СоюзНИХИнинг илмий ходими П. Ҳидоятов тингловчиларга пахтачиликда ўғитлардан қандай қилиб самарали фойдаланиш ҳақида гапириб бермоқда.
В. Салов фотоси.

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР КЕНГАШИ

Урта Чирчиқ районининг Оҳангарон зонасидаги совхозлар сиёсий ташкилотчиларининг кенгаши бўлиб ўтди. 250 киши иштирок этган бу кенгашда район партия комитети идеология бўлимининг мудири ўртоқ М. Хўжаева сиёсий ташкилотчиларнинг ўтган йили қилган ишлари ва бу йилги вазифалари ҳақида гапирди.

Энг яхши сиёсий ташкилотчилардан 10 дан ортиқ киши ўз фаолияти ҳақида кенгаш қатнашчиларига сўзлаб берди.

Йиғилиш қатнашчилари Оҳангарон зонасидаги сиёсий ташкилотчиларнинг шу кеча-кундуздаги вазифалари, олиб бориладиган сиёсий-оммавий ишларнинг таъсирчан формалари ҳақида батафсил суҳбатлашиб олдилар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

ЭРТАГИ ҲАРАКАТ—КУЗГИ БАРАКАТ

Калинин районидаги Куйбишев номли колхознинг азамат сабзавотчилари етти йилликнинг охирги йили кўкламига ҳар қачонгидан кўра пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Мўл ҳосилнинг гарови бўлган шудгорга айниқса жиддий аҳамият беряпти.

Хўжаликда ер ҳайдаш ишларига эрта киришилган эди. Механизаторлар кўтаринки руҳ билан ишлашди. Дастлабки кунларданоқ мусобақа қизғин тус олди. Ҳар бир трактор билан кунда 5—6 гектарга етказиб ер ҳайдалди. Шу туфайли мавжуд 454 гектар экин майдони барвақт сифатли шудгордан чиқариб қўйилди.

Бошқа кўкламги ишлар ҳам яхши боряпти. 4 та автомашина, 4 та прицеп, 5 та от-арава дала бошларига маҳаллий ўғит чиқариш билан банд. Шу кунгача далаға 2500 тонна гўнг чиқарилди. Азаматлар яна 1000 тонна гўнг жамғариб, 1200 тонна компост тайёрлаш мокчи. Ариқ-зовурлар ҳам тезкорлик билан тозаланаяпти. Бу ишда 40 га яқин киши қатнашмоқда.

Парник хўжалигида ҳам иш қизғин. Парник ишчилари эрта кўкламгача далаларга экиш учун 1 миллион 2 минг туп карам кўчати ва 4 миллион 1000 туп помидор кўчати тайёрлаб бериш учун курашаётирлар.

Райондаги Свердлов номли колхоз аъзолари ҳам кўкламга намунали ҳозирлик кўрмоқдалар. Хўжаликда техника ремонти жадал олиб борилмоқда. Айниқса, далага гўнг чиқариш яхши йўлга қўйилган. 24 та трактор прицепи билан кунда дала бошларига 64—70 тоннага етказиб маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Бу ишларда С. Азаматов А. Маъруфжонов, А. Норматов сингари меҳнатсеварлар алоҳида намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

Н. ҚОДИРОВ,
А. ТЎХТАСИНОВ.

ЕР ТЎЙДИРИЛМОҚДА

Урта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз аъзолари экин майдонларига кўплаб маҳаллий ва маданий ўғит ташиб чиқаришни қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳозир колхознинг ҳамма участкаларида ўғит ташиб чиқариш авжида. Бу ерда қисқа вақт ичида 1000 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит далага ташиб қўйилди. Колхозда компост тайёрлаш ҳам жадал давом эттирилмоқда. Колхозчилар 2 минг тоннадан зиёдроқ компост тайёрлаб қўйишди.

Маҳаллий ўғит ташишда Р. Умаров, С. Оқилбоев, И. Жуманов каби механизаторлар яхши ишлашаяпти.

М. ОТАҚУЛОВ.

ХИМИКАТ ҲИКМАТИ

● БИР ТИЙИНДАН 80 СЎМ ФОЙДА ●
БИР ТИЙИНГА 2 ТОННА КАРТОШКА, 14 ТОННА БОДРИНГ

Бундан бир йил муқаддам Тошкентга озарбайжонлик академик Жебраил Мухторович Гусейнов келган эди. Бу олимнинг раҳбарлигида нефть чиқиндиларидан ажойиб химикат яратилган. НРВ деб аталувчи бу химикат ҳозир бутун мамлакатимизга машҳур бўлиб кетди. Кавказ субтропикларидан тортиб Заполярьегача чўзилиб кетган бир неча миллион гектар экин майдонларида шу химикатдан самарали фойдаланилаяпти.

Қардош Озарбайжоннинг олимлари ўзбек деҳқонларига ҳам НРВ химикатини туҳфа этдилар. Биология фанлари доктори Галина Ивановна Аболина ва биология фанлари кандидати Н. А. Отауллаев уни сабзавот, картошка, полиз экинлари илмий-текшириш институтининг далаларида синаб кўрдилар...

Жебраил Мухторович институтга келгач, бу ердаги олимлардан сўраган биринчи саволи шундай бўлди:

— Бизнинг химикатимиз Ўзбекистоннинг ажойиб ерида қандай фойда келтирди?

Галина Ивановна қилинган ишлар ва эришилган натижалар ҳақида озарбайжонлик олимга батафсил гапириб берди.

— Сизлар яратган химикат бизга жуда қўл келаяпти. Утган йили 200 гектардан ортиқроқ ерда НРВни қўллаган эдик, жуда ажойиб натижаларга эришдик. Бу химикатни «мўъжизакор химикат» деса бўлади. Негаки, НРВ солинган пайкалларда картошка, сабзавот ва полиз экинларининг ҳосилдорлиги гектар бошига 2 тоннадан тортиб 10 тоннагача, баъзи жойларда эса бундан ҳам зиёд оширилди. Бундан шундай хулосага келдикки, НРВ ни иложи борича кенгроқ қўлланиш керак экан. Жебраил Мухторович, сиздан кўпроқ НРВ юборишингларни илтимос қиламиз.

Озарбайжонлик олим бу илтимосни ерда қолдирмади. Навбаҳорда Бокудан кам деганда қирқ-эллик минг гектар ерга етадиган НРВ химикати юборилди. Бу химикат республикамиз областларига тарқатилди. Бизнинг областимиз деҳқонлари эса агрохимиянинг бу ажойиб янгилигини ҳаётга тадбиқ этишда байроқдор бўлиб қолдилар.

Галина Ивановна Аболина колхозма-колхоз, совхозма-совхоз юриб, деҳқонлар билан суҳбатлашди. Уларнинг ҳаммаси ҳам «қардошларимиз туҳфа этган бу химикат жуда ажойиб экан. Шу дориворни ишлатаётганимиздан бери хирмонимизнинг бир баракасига ўн барака қўшилиб кетди» дейишди.

Ҳақиқатан ҳам шундай! Мана, бир неча мисоллар билан танишайлик. Калинин районидаги «Ленинизм» колхозининг тажрибали деҳқон ўртоқ Чуйбеков бошчилик қилаётган бригадасида беш гектар ердаги помидорга НРВ билан ишлов берилди. Натижада ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 28 тоннадан помидор ҳосили териб олинди. Химикат ишлатилмаган пайкаллардан эса гектар бошига 20 тоннадан ҳосил олинди. Ваҳоланки ҳар иккала пайкалнинг ҳам ер-сув шароити бир хил эди. Демак, бу химикат ҳосилдорликни гектар бошига 8 тоннага оширган. Беш гектар ернинг ҳаммасидан эса қўшимча равишда 40 тонна помидор териб олинган. Энди сарфланган харажатларни кўриб чиқайлик. Химикат минерал ўғитлар билан бирга ерга солинган. Шунинг учун НРВни ерга солишга махсус меҳнат харажатлари сарфланмаган. Харажат фақат химикатни сотиб олиш учун сарфланган. Колхоз, масалан айтайлик, беш тийинлик химикат сотиб олган бўлса, шунинг ҳисобига 40 тонна қўшимча ҳосил олган. Бу ҳосилнинг ҳар тоннасини 50 сўмдан сотган. Демак, сарфланган бир тийиндан 80 сўм фойда кўрилган. Кўрдингизми катта химия деҳқончилик учун қанчалик фойда келтираяпти!..

Колхоз раиси Умаров билан агроном Абдураҳмонов ўртоқлар хурсанд.

— Бу йил НРВга кенг йўл очиб берамиз, — дейишаяпти улар, — бу мўъжизакор химикатдан бизга кўпроқ юборинглар.

«Келес» совхозининг агрономи ўртоқ Ванюков ҳам НРВ қанчалик фойдали химикат эканлигини амалда исботлади. У ширага қарши бодринг палагига сепиладиган тиофос препаратига бир гектар ер ҳисобига 250 граммдан НРВ қўшди. Натижада бодринг ҳосилдорлиги бирданига 15 тоннага ошиб кетди. 15 гектар ердан ҳаммаси бўлиб қўшимча равишда 225 тонна бодринг ҳосили олинди. Бодринг палагига сепилган НРВ учун 16 тийин сарфланди. Демак, ҳар бир тийин ҳисобига 14 тоннадан кўпроқ бодринг етиштирилди!

Бундан ташқари совхознинг 33 гектарлик пайкалида ҳам НРВ ўзининг «кучини кўрсатди». Бу пайкалдан қўшимча равишда 66 тонна ёки гектар бошига 2 тоннадан картошка кавлаб олинди. Шундай қилиб сарфланган бир тийинга бир тонна картошка тўғри келди.

«Қорасув» совхозини НРВни жорий этишнинг «ветерани» десак бўлади. Хўжаликда бу химикат уч йилдан бери қўлланилмоқда.

— НРВ туфайли эришаётган ютуқларимиз чакки бўлмаяпти, — дейди совхоз директори ўртоқ Додахўжаев.

Бош агроном ўртоқ Муҳиддинов эса унинг гапига аниқлик киритади:

— Мана масалан, ўртоқ Расулев бошлиқ бригадани олиб кўрайлик. Бу ерда 18 гектар ердаги эртаги карамга НРВ билан ишлов берилди. Натижада гектар бошига 28 тоннадан хирмон кўтарилди. Бу химикат ишлатилмаган бошқа пайкалдаги ҳосилга нисбатан 6 тонна кўпдир. Менинг адашим ўртоқ Муҳиддинов бошлиқ бригадада эса картошканинг «Вольтман» нави экилган 12 гектарлик ерга НРВ билан ишлов берилди. Ҳар гектар ердан 13 тоннадан картошка кавлаб олинди. НРВ ҳисобига ҳосилдорлик гектар бошига 4,5 тоннага ошди. Бошқача қилиб айтганимизда бу бригадада сарфланган ҳар бир тийин ҳисобига 2 тоннадан кўпроқ картошка етиштирилди!

Бу мўъжизакор химикат уддабуронлик билан ишлатилган «Назарбек», «Тошкент» совхозларида ва бошқа сабзавоткор хўжаликларда ҳам ажойиб натижаларга эришилди.

Озарбайжонлик олимлар яратган мўъжизакор химикат бу йил ҳам меҳнаткашларнинг дастурхонини тўкин-сочин қилишда сабзавоткор деҳқонларга катта ёрдам беради.

И. СКВОРЦОВ.

Фотомухбиримиз А. Абалян бу икки суратни Тошкент Давлат медицина институти қулоқ, томоқ, бурун касалликлари клиникасининг операция хонасида олган. 1. Профессор Израиль Юльевич Ласков операцияга тайёр. 2. Клиника врачлари оғир қулоқ касаллиги — отосклерозни даволашнинг янги усулини ўрганмоқдалар. Ҳамманинг диққат-эътибори оптик микроскоп ёрдамида қилинаётган операцияда.

МЎЪЖИЗАКОР ҚЎЛЛАР

Хонага бирин-кетин икки киши кириб келди.

— Келинглар, келинглар, соғлиқлар қалай?—қадрдонларча қўл олишди профессор.

— Бир кўриб ўтайлик деган эдик.

Профессор меҳмонларни бизга таништирди:— Ҳайитбой Холиқов — Тошкент вино комбинатининг ишчиси, Гранд Африкянц — мактабда хизмат қилади. Буёғини ўзлари ҳам айтиб беришади: тил чиқиб, бийрон гапира оладиган бўлишган,— ҳазиломуз сўзини тугатди ўртоқ И. Ласков.

Маълум бўлишича, бу иккала одамнинг тақдири бир-бириникига жуда ўхшаб кетар экан. Иккалови ҳам Улуғ Ватан урушида жанг қилган. Бўйнидан ўқ еб, ҳарбий госпиталда томоқдан операция бўлишган. Нафас олиш учун уларнинг томоғига темир трубка қўйилган. 20—22 йил давомида шу трубка билан яшаб келишган. Яшаб келишган, дейиш айтишгагина осон. Трубкани ҳар кун тозалаш, гапирмоқчи бўлиб оғиз жуфтлаганда унинг тешигини бир қўл билан бекитиб туриш, шунча йил иссиқ-совуқ ҳавога бардош беришнинг ўзи бўлмайди.

Бир умр инвалид бўлиб қолган бу одамлар профессор Израиль Юльевич Ласков қилган операциядан сўнггина қайтадан оламга келгандек бўлишди. И. Ласков темир трубка ўрнига пластмассадан ясалган протезларни қўйди. «Т» симон бу протезлар жоннинг роҳати бўлиб қолди. Бемор бурун ва оғиз орқали нафас олиш имконига эга бўлди. Пластмасса бемор организмига зарарли таъсир қилмай, табиий нафас йўли тикланди. 6—7 ой ўтгач, профессор қўйган трубка ҳам керак бўлмай қолди. Протез олиб ташлангач, унинг ўрни битиб кетди. Холиқов ҳам, Африкянц ҳам ана шундай «тилга кириб» бемалол гапира олиш бахтига муяссар бўлишди. Бундай бахтни берган шифокорларни унутиб бўлармиди?! Беморлар ўз халоскорларига раҳмат айтгани келишган экан.

Клиникага мурожаат қилиб бепоён мамлакатимизнинг ҳамма чеккаларидан ана шундай кишилар келиб туради. Касаллик тарихи дафтарчаларини варақлаймиз. Томск, Бийск, Омск шаҳарлари, Белоруссия ССР, Шимолий Қозоғистон, Қрим... эҳе, яна қанча жойлардан келиб шифо топиб кетишган, инвалидликдан меҳнат қучоғига қайтишган.

Эндиликда профессор И. Ласков яратган бундай пластмасса трубкани саноат йўли билан ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Яқинда талантли профессор яна бир муваффақиятга эришди. У қулоқ касалликларини оптик микроскоп билан операция қилишни қўллана бошлади. Оптик микроскоп қулоқнинг ички нозик органларини катталаштириб бериб операция процессини осонлаштиради. Қулоқ ичидаги ишдан чиққан, ириган эшитув суякчаларини олиб ташлаб ўрнига полиэтилен протезлар қўйиш мумкин. Бу усулни у Москвадан, йирик мутахассислар— Ленин мукофоти лауреатлари В. Ф. Никитина, Н. А. Преображенскийлардан ўрганиб қайтди.

Оғир отосклероз касалига дучор бўлган андижонлик илмий ходим Анастасия Самкова яқинда ана шу усул билан операция қилинди. Хилма-хил жарроҳлик асбоблари олти соат давомида докторлар қўлидан тушмади. Хирург тефлон протез қўйиши билан аёл овозни эшита бошлади. Шифокор қўллар беморни она шаҳрига дарддан фориғ қилиб жўнатди. Ҳозир янгича усул билан операция қилишни клиниканинг барча врачлари ўзлаштирмоқдалар.

Қулоқ касалликларини даволашда клиникадаги яна бошқа дадил қадамларнинг гувоҳи бўлдик.

...Доцент Карим Аъзамовнинг хонасига неврит билан оғриган беморни олиб киришди.

— Миям гувиллаб, шовқиндан бетоқат бўламан, эшитишим қийинлашаяпти,— дейди Р. Раҳимова.

— Даволаймиз, бизга вақти-вақти билан келиб туришингиз керак,—дейди шифокор касалнинг аудиаграммасини кўргач.

— Дори-дармонларни ёзиб берсангиз, ўзим ишлата биламан, ахир медицина ҳамширасиман-ку!

— Йўқ, бу дори ҳали янги. Совет Иттифоқида ҳозирча биз синаб кўряпмиз, — дейди ўртоқ Аъзамов стол тортмасидаги препаратларни кўрсатиб.

Гап винканин ва коамид деган дорилар ҳақида борарди. Улар Тошкент фармацевтика институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар химияси институтида топилган. Грипп ёки бошқа юқумли касалликлардан кейин пайдо бўладиган невритларни даволашда шу вақтгача никотин кислотаси, новоэмбихин, стрехнин каби дорилар, турли витаминлар ишлатиб келинарди. Лекин айтарли натижага эришиб бўлмасди.

Медицина фанлари кандидати Карим Аъзамов узоқ текширишлардан сўнг янги дориларни қўллай бошлади. Ҳозирча бу препаратлар юздан ортиқ беморда синаб кўрилди. Бу беморлар ўзларини анча яхши ҳис қила бошладилар.

Винканин Ўзбекистонда ўсадиган барвинка деган ўсимликдан тайёрланмоқда. Коамид эса медикларга анчадан бери маълум. Уни онкологлар, кўз врачлари, невропотологлар ишлатиб келишаётган эди. Энди бу дори қулоқ касалликларига ҳам фойдали эканлиги маълум бўлиб қолди. Ўртоқ К. Аъзамов шу соҳадаги тадқиқотларини яна давом эттирмоқда. У эшитиш нервининг касалланишидан вужудга келадиган карлик хусусидаги докторлик диссертациясини ёқламоқда. Олимнинг яна бир тадқиқотини айтиб ўтиш керак. Карим ака нутқ аудиометрида эшитишни аниқлаш учун ишлатиладиган ўзбек тилидаги махсус жадвални тузиб чиқди. Бу республикамиз бўйича жуда зарур бўлган бирдан-бир жадвалдир.

Клиника врачлари қулоқ, томоқ, бурун касалликларини даволашда медицина фанининг ютуқларидан тобора кенг фойдаланмоқдалар. Бу жиҳатдан Ўрта Осиё бўйича ягона бўлган сурдология бўлимининг ишлари диққатга сазовор. Бу ўринда шу соҳада деярли 20 йилдан бери ишлаб келаётган медицина фанлари кандидати Юлия Семёновна Кривицкая ҳамда врач Шарифа Маъсумовани айтиб ўтиш керак. Гунг, соқовлар ҳамда кечроқ тилга кирадиган болаларни даволашдаги кўпгина ишлар Ю. Кривицкаянинг номи билан боғланган. Тажрибали шифокор республикамиз учун анчагина сурдолог врачлар тайёрлади.

Медицина фанлари кандидати Қўчқор Миразизов, ассистент Роза Қаюмова, врач Осиё Усмонова сингари ажойиб шифокорлар турли соҳалар бўйича илмий тадқиқотларини даволаш ишлари билан муваффақиятли қўшиб олиб бормоқдалар.

Илмий тадқиқотлар, амалий ишлар доирасининг кенгайиши янги бўлимлар очиш вазифасини қўймоқда. Қулоқ, томоқ, бурун касалликлари бўйича болалар бўлими очишга қарор қилинди. Клиникада койкалар сони ҳам 40—50 тагача кўпайтирилади. Бундан ташқари яна бир янги кабинет очилмоқчи. Бунақаси ҳали Ўрта Осиё республикаларининг ҳеч бирида йўқ. Бунда ашулачилар даволанадиган бўлади. Ассистент Робия Ҳамраева ана шу соҳага ихтисослашди. У яқинда Москвага бориб малака ошириб келди. Робия дардга чалинган ашулачиларни яна санъат бўстонига қайтариш йўлида иш олиб боради.

Клиника ходимлари беморларни даволаш билан бирга жойларда оториноларинголог врачлар тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишга катта аҳамият бермоқдалар. Клиниканинг оталик ёрдамидан Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Сирдарё области шифохоналари беҳад миннатдор. Тошкентлик врачлар ўтган йили Қашқадарё областига ҳам бориб вақтинча стационар ташкил этишди. Унда юздан ортиқ бемор операция қилинди, мингга яқин кишига ёрдам кўрсатилди.

Тошкент Давлат медицина институти қулоқ, томоқ, бурун касалликлари клиникасига қачон келманг, кишилар саломатлигини сақлаш йўлида кунни тунга улаб хизмат қилаётган ижодий меҳнат билан банд бўлган кишиларни — мўъжизакор қўлларни кўрасиз.

С. МУСАЕВ.

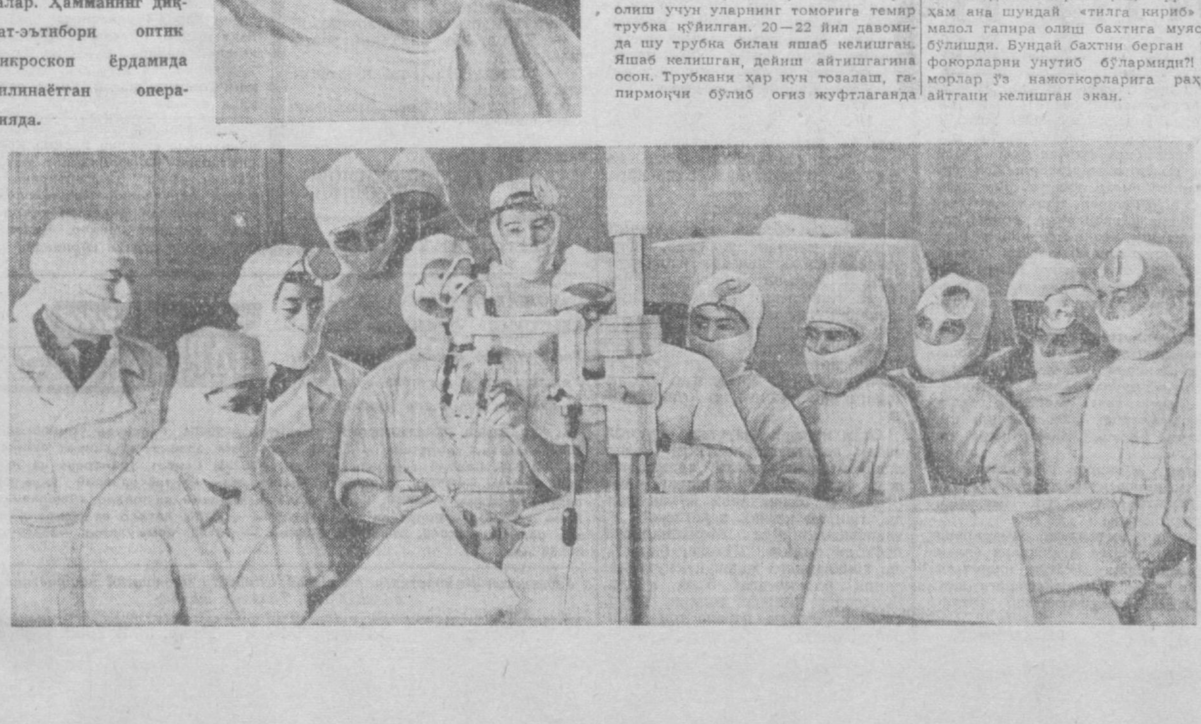

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ КУНДАЛИГИ

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

Ўзбек совет адабиётининг йирик намояндаси, Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғуломнинг ҳаёти ва ижодини мактаб ўқувчилари севиб ўқийдилар, ўрганадилар.

Яқинда отахон шоир китобхонлар билан учрашмоқ учун Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли 4-мактабга меҳмон бўлиб келди.

Учрашувни ўқувчилар бошлаб беришди. 11-синф ўқувчиларидан М. Саматова «Ғафур Ғуломнинг ҳаёти ва ижоди» ҳақида, С. Сулаймонова «Ғафур Ғулом — педагог» мавзуларида доклад қилдилар. Сўнгра ўқувчилардан Н. Ҳусанов, Д. Қосимов, М. Раҳматова, Ж. Қаюмовалар шоирнинг шеърларидан ўқиб беришди.

Минбарга чиққан шоир Ғафур Ғулом яқинда Афғонистонга қилган сафаридан олган таассуротлари ҳақида гапириб берди ва янги ёзган шеърларидан намуналар ўқиди.

Учрашув охирида мактаб бадиий ҳаваскорлари томонидан концерт қўйиб берилди.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

САНЪАТКОРЛАР ИНСТИТУТДА

Пойтахтимиздаги Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек давлат академик драм театри ижодий коллективи ўз томошабинлари билан тез-тез учрашиб туради. Шундай учрашув ўтган чоршанба куни Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтида бўлиб ўтди. Театр артистларидан Сора Эшонтўраева, Зикир Муҳаммаджонов, Рихси Иброҳимова, Турғун Хонтўраев ва бошқалар студентлар меҳмони бўлишди. Учрашувда санъаткорлар ўз ижодлари, театрнинг янги репертуарлари ҳақида гапириб беришди, спектакллардан парчалар кўрсатишди.

Я. АБДУЛЛАЕВ.

«УФҚ» РОМАНИ СТУДЕНТЛАР МУҲОКАМАСИДА

Тошкент Давлат университети филология факультетида ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Уфқ» романининг муҳокамаси бўлди. Университет ўқитувчиларидан филология фанлари доктори Л. Қаюмов, фан кандидатлари О. Шарофиддинов, О. Тоғаев, А. Ашрапов, А. Алиев, У. Норматов, ёзувчи Абдулла Қаҳҳор, студентлардан М. Саъдинов, М. Тошбеков ва Ф. Усмоновалар романнинг ютуқ ва камчиликлари ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Кеча охирида ёзувчи Саид Аҳмад роман ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирган ўртоқларга самимий ташаккур билдирди

К. АҲМАДАЛИЕВ.

АРТИСТЛАРДАН ҚОЛИШМАЙДИ

Спектакль тамом бўлгандан кейин ҳамманинг оғзидан ана шундай самимий сўзлар эшитилди.

— Боплашипти, азаматлар!

— Чинакам санъаткорлардан қолишмайди-я.

Бирлашган нашриётнинг «Красний печатник» клубига тўпланган томошабинлар медицина ходимлари халқ опера театри ҳузуридаги Ўзбек музикали драма ва комедия студияси ҳаваскорлари ижросида А. Александров ва А. Юхвиднинг «Малиновкада тўй» спектаклини томоша қилдилар.

Спектаклда бош ролларни О. Салимов, Ж. Йўлдошева, Л. Имомхўжаева, Т. Умаров ва бошқалар ижро этишди.

В. САВИЦКИЙ.

ГАВРИИЛ КАЧАЛИН: „ФУТБОЛДА ҲУЖУМ ТАРАФДОРИМАН“

АПН мухбири Владимир Нижниченко «Динамо» (Тбилиси) командасининг старший тренери Гавриил Качалин билан учрашди ва унга бир неча саволлар берди:

— Команданинг янги мавсумга тайёргарлиги қандай бошланганлигини айтиб берсангиз.

— Бакуриани тоғ посёлкасида биз икки ҳафта бўлиб, футболчиларнинг чидамлилиги, кучини тиклаш ва нерв системасини нормал ҳолга келтиришни вазифа қилиб қўйган эдик.

Чанғи, қуёш, қор, тоғ ҳавоси, шубҳасиз, бунга ёрдам берди. Йигитларимиз ҳам ўз организмини асосий мавсумолди машқлари кунларида лозим бўладиган нагрузкаларга тайёрлаш учун ҳамма чораларни кўрдилар.

— Бу машқларнинг программаси қандай?

— Тбилисида чанғилар ўрнига штанга, гимнастика, акробатика, енгил атлетика, спорт ўйинлари, сузишдан фойдаланамиз. Январь ойининг охиридан бошлаб тўп билан машқ қилинди. Февраль ойининг охирида эса биз бир-иккита ўртоқлик учрашувлари ўтказиб, мартнинг бошларида бир ойга Мексикага жўнаб кетамиз. У ерда мамлакатнинг энг кучли клублари билан бир неча ўртоқлик учрашувлари ўтказамиз, 15 апрелда СССР биринчилиги учун биринчи ўйин бўлади.

— Бу мавсумда команда қандай, услубда ўйнайди?

— Тбилиси «Динамо» командасининг ўйин услуби — ўткир ҳужумкорлик, комбинацион услубдан иборат. Бу янги мавсумда ҳам шу услубдан воз кечмаймиз. Чунки биз ишонамизки, ҳужум қилиш — ҳимоянинг энг яхши усулидир. Шуни ҳам биламизки, бизнинг ўйнаш услубимиз томошабинларга ёқади.

Вазифамиз ҳужум чизиғидаги барча ўйинчиларни кўпроқ тўп урадиган қилишдир. Бизни Михаил Месхидек ўткир футболчининг урган тўплар сони жиҳатидан Илья Датунашвилидан анча орқада қолаётганлиги ташвишлантиради.

Ҳимоя чизиғини мустаҳкамлаш учун ҳам кўп иш қилишга тўғри келади. Шу вақтгача командада бу звено етарли даражада кучли эмас. Айниқса, тактик жиҳатдан ожиз. Биз бундан буён ҳам тўрт ҳимоячи билан ўйнашни талаб қиладиган бразилча вариантни такомиллаштирамиз.

Бундан ташқари айрим ўйинларда уч ярим ҳимоячи ёки беш ҳужумчи билан ўйнаб кўрамиз.

— Команданинг асосий составида ўзгаришлар борми? Агар бўлса, қандай ўзгаришлар?

— Ҳа бор. «Спартак» (Нальчик) командасига Александр Апшев қайтиб ўтди. Ҳужумчимиз Заур Калоев катта футболдан кетди. У 34 ёшда. Заур тренерлик ишига ўтди. Бизга Кутаисининг «Торпедо» командасидан, эҳтимол, дарвозабон Ромаз Урушадзе ўтса керак.

Томошабинлар ёзда асосий составда кўрадиган дублерларимиз ҳақида бир неча оғиз сўз. Вахтанг Челидзе — марказий ҳимоячи. У йигирма ёшда, жисмоний жиҳатдан етук футболчи. Вахтанг ўйинда шароитни тўғри баҳолай олади. Техник жиҳатдан ўткир. Иродали футболчи. Худди шу ўринда ўн саккиз ёшлик Владимир Копин ҳам ўйнайди. У вақти келиб энг кучли ҳимоячи бўлиб қолиш учун ҳамма имкониятларга эга.

Ярим ҳимоя ўрни учун икки ёш истиқболли футболчи етишиб чиқмоқда. Бу Гога Хартишвили (19 ёшда) ва унинг тенгдоши Алик Илиадидир.

Ҳужум чизиғида иккита кўп тўп урадиган марказий ҳужумчиларга эгамиз. Булар 20 ёшлик Нодар Майсурадзе ва 22 ёшлик Элгужи Хуцишвилидир. Утган мавсумда дублерлар урган 60 та тўпдан 37 тасини мана шу икки футболчи киритган.

19 ёшлик дарвозабон Омар Нарсия ҳақида ҳам тўхтаб ўтиш керак. Унинг жуссаси кичик бўлишига қарамай, анча баландга сакрайди. Бу ёш дарвозабон ўз дўстларининг ўйинини тушунган ҳолда бошқара олади. Шуни айтиш керакки, Омар Нарсия, Владимир Копин ва Вахтанг Челидзе ўтган мавсумда СССР ёшлар терма командаси составида ўйнаган эдилар.

— Кўпгина ўқувчиларни Гиви Чохелининг тақдири қизиқтиради. У ҳозир нима қиляпти, айтиб беролмайсизми?

— Гиви Чохели касаллиги сабабли ўтган мавсумда ўйнай олмади. Ҳозир Гиви Ессентукида даволанмоқда. Гоҳи-гоҳида енгил машқлар қилмоқда. Врачлар уни сафга қайтаришга ваъда бермоқдалар. Шунинг учун биз ҳимоячи Гиви Чохелини майдонда яна кўрамиз, деган умиддамиз.

— Янги мавсумда қайси ўринни эгаллашни мўлжалламоқдасиз?

— Мамлакат чемпиони юксак унвонни сақлаб қолишга мажбурдир. Лекин бундай вазифани бажариш бошқа гап. Назаримда, бизда бунинг учун барча имкониятлар бор. Команда нисбатан ёш, катта ўйин тажрибасига эга. Энг «кексаларимиз» Борис Сичинава, Слава Метревели, Сергей Котрикадзе ва Михаил Месхи 28 ёшда, Мен ишонаманки, футболчи учун бу энг яхши ёшдир.

Коллективимиз бир-бирини жуда яхши тушунган, синалган ўйинчилардан иборат. Ансамблни ўйинга созлаш учун бизга кўп вақтнинг ҳожати йўқ. Бундан ташқари бизнинг яхши резервимиз — ўтган йил ғолиб чиққан дублимиз бор. Уларнинг ўртача ёши 19 да.

— 1964 йилги совет футболи ҳақида нималарни айта оласиз?

— Афсуски, юқори группанинг кўпгина командалари ўтган мавсумда ҳимояда ўйнадилар. Натижада тўп уриш жуда камайиб кетди, кўпгина ўйинларда трибуналар бўш бўлди.

Тўп урилмаган футбол футбол эмас. Буни томашабинлар тушунишади. Совет футболчилари ҳам шуни эсда тутишлари зарур. Мана шунинг учун ҳам биринчи эшелонда ўйнаган ҳамма командалар ичида мен Москва автозаводчилари, Киев ва Тбилиси динамочиларини кўрсатиб ўтардим. Бу командалар учун ҳужум — уларнинг ҳимояси. Мен футболда ҳужум тарафдориман!

— Утган йилги натижалар бўйича совет футболчиларидан кимларни сиз энг кучлилар қаторига қўшардингиз?

— Лев Яшин, шубҳасиз, энг кучли дарвозабон бўлиб қолади. Ҳимоячилар орасида Альберт Шестернев бирмунча кўзга ташланмоқда. 22 ёшли бу футболчи дунёдаги энг яхши ҳимоячи бўлиб қолиши учун ажойиб имкониятларга эга.

Ярим ҳимояда энг кучли футболчи Валерий Ворониндир. Ва ниҳоят ҳужумда ўйинни тушуниш ва командага фойда келтириш жиҳатидан барча ҳужумчиларимиз, менимча, Валентин Иванов даражасида эмаслар.

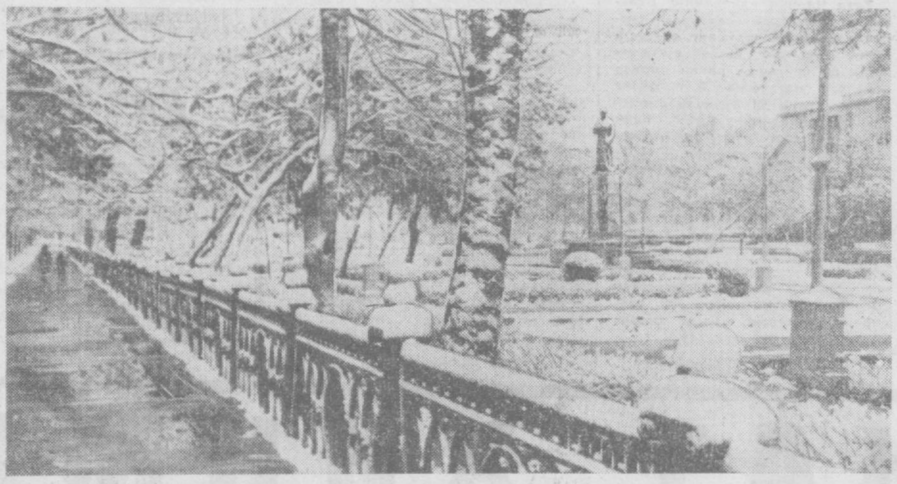

Қор билан безанган табиат кўркам:
Кўчалар, ҳовлилар, дарахтларда қор.
Зарварақ тўн кийиб яшнаган ўлкам —
Қиши ҳам баҳору, ёздек зийнаткор.

Ф. Аминов фотоси.
(УзТАГ фотохроникаси).

КЕКСАЛАР УЧУН КОНФЕТЛАР

«Морские» сўзи ёзилган кичкина қутичадаги шоколадлар кўринишидан конфетлардан фарқ қилмайди. Таъмида ҳам оддий конфетлардан деярли фарқ йўқ. Ваҳоланки, бу конфетлар... карамдан тайёрланган. Хонаки карам эмас, балки денгиз карамидан. Улар ўрта ва кекса ёшдаги кишиларга атаб чиқарилади.

Гап шундаки, денгиз карамига қўшилиб конфетга солинган иодга бой модда склерознинг олдини олади, модда алмашинувининг бузилишига йўл қўймайди, қалқонсимон безлар фаолиятини яхшилайди. Иккита конфет еган киши организм учун бир кунга керак бўлган даражада иод олади.

Денгиз карамидан тайёрланадиган конфетларни ишлаб чиқариш Латвия ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги томонидан маъқулланди.

Раҳмат, сизга!

Мен Тошкент марказий универсал магазинини айланиб юриб, «Заря» маркали олтин соатимни йўқотиб қўйдим. Бу соатни мен ҳаётимнинг унутилмас бир кунида олган эдим.

Универмаг маъмуриятига ўз адресимни ёзиб қолдириб уйга қайтдим. Бир неча кундан кейин соатимни топиб олган киши Чирчиқ шаҳрида турувчи Зоя Анисимовна Ширшикова эканлиги аниқланди. Бу ҳақда ўзи магазин маъмуриятига хабар берибди. Мен Ширшикованинг уйида меҳмон бўлиб, соатимни олиб қайтдим.

Уйга қайтар эканман, область Советининг депутати Зоя Анисимовнага чин қалбимдан миннатдорчилик билдирдим.

Н. ПОНАМАРЕНКО.

РАДИОИЗОТОПЛАР КАСАЛНИ АНИҚЛАЙДИ

Тошкент медицина институтининг санитария-гигиена ва педиатрия факультетлари ички касалликлар пропедевтика кафедрасида илмий-текшириш клиник биофизика лабораторияси ташкил этилди.

Лаборатория ҳозирги замон электрон радиометрик аппаратлар билан жиҳозланган. Бу аппаратлар билан радиоактив изотоплар ёрдамида турли касалликларни аниқлаш, диагноз қўйиш мумкин.

Лабораторияда ошқозон-ичак касалликларини кузатиб туриш имконини берадиган «Капсула» радиотелеметрик мосламаси бор. У мамлакатимиз медицинасининг энг сўнгги ютуқларидан биридир.

Лабораторияга СССР Медицина Фанлар академияси ва ЎзССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Э. И. Отахонов илмий раҳбарлик қиляпти.

А. КИМ

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Навоий номли опера ва балет театрининг ижодкор группаси сафарга отланди. Куни кеча СССР халқ артисткаси Ҳалима Носирова бошчилигидаги созанда ва хонандалар, истеъдодли артистлар республикамиз областлари бўйлаб гастролга жўнаб кетишди. Улар орасида Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Ҳалима Комилова, республикада хизмат кўрсатган артист Эргаш Йўлдошев ва бошқа кўпгина санъаткорлар бор. Улар Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё областларига ҳамда қардош Тожикистонга бориб 50 дан ортиқ концертлар беришади. Пахтакорлар театр артистларининг дилрабо қўшиқларини тинглайдилар.

Гастрол сафари билан боғлиқ бўлмаган театр коллективи томошабинларга «Борис Годунов» операсини кўрсатиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда. Операнинг режиссёри А. Миралимбоева, постановкачи Наум Гольдманлар асарнинг ҳар томонлама жозибали чиқиши учун ҳаракат қилишаяпти. Борис Годунов ролида — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Г. Исахонов ўйнайди. Бундан ташқари севимли ёзувчимиз Ойбекнинг «Қутлуғ қон» романи асосида ишланган операни саҳналаштириш учун ҳам ҳозирлик кўрилмоқда. Туроб Тўла либреттоси асосидаги бу операга композитор Рашид Ҳамроев музика ёзаётир. Ўзбекистон ССР халқ рассоми Мели Мусаевга театрни безатиш топширилган. Асосий ролларни СССР халқ артисткаси Саодат Қобулова ҳамда Роза Эминжонова, Эргаш Йўлдошев ҳамда Саттор Ярашев ва театрнинг бошқа талантли артистлари ижро этишади. Бу опера томошабинларга шу йилнинг ўрталарида тақдим этилади. Шунингдек, бу йил драматург Комил Яшиннинг «Нурхон» асари асосида балет ҳам намойиш қилинади. Балетга композитор А. П. Козловский музика ёзмоқда. Либретто автори Герус Козловская томошабинларга яна бир балет тақдим этилади. Бу Икром Акбаровнинг «Нигор» балетидир. СССР халқ артисти Галия Измайлова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Бернора Қориева, республика халқ артисти Гулнора Маваевалар янги балетда иштирок этадилар.

Театр коллективи булардан ташқари Баҳром Иноятов, Фазлиддин Шамситдинов ва ёш балетмейстер Мўминовларнинг бир актли балетларини тайёрламоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

КОМЕНДАНТНИНГ ТУШИ

ФЕЛЬЕТОН

Петр Яковлевич ястиққа бош қўйиши билан негадир хаёли қочди. Гоҳ у ёнига, гоҳ бу ёнига ағдарилди, ухлолмади. Саҳар пайтлари пинакка кетган экан чоғи, туш кўрибди. Тушида мультфильм намоён бўлибди.

Ажабо! Бир талай қоғоз экранда ғуж бўлиб турган эмиш. Музиканинг «жиринг-жиринг»и билан қоғозлар ҳаракатга келибди. Бирданига улардан дўланадек-дўланадек бошлар-у, гугурт чўпидай оёқ-қўллар пайдо бўлибди. Кейин денг, музиканинг «диринг-диринг» хонишига ҳалиги қоғозлар бодроқдек сакрашиб, оёқ ўйинига тушиб кетишибди. Антиқа!

Бир маҳал қоғоз «ўйинчи»ларнинг онабошиси Петр Яковлевичга шаҳдам ўгирилиб:

— Ҳей, мулла Петржон, мени таниялсанми? — дебди чиёвлаб, — мен ҳув бирда ўзинг ясаган ҳужжатман, текширишда мисим чиқди. Мени рўкач қилиб 75 сўмни ўмариб кетибсанда.

Бу гапни эшитиб турган қоғоз «ўйинчи»ларнинг яна бир тирранчаси қўлини бигиз қилиб, шундай дебди:

— Бу Петржон мени ҳам боплаган. Бажарилмаган иш учун 20 ни шилган ҳам шу! Бу акамни судга бериш керак!

Шундан кейин қоғоз «ўйинчи»лар экрандан чувиллашиб чиқишибди-да, уришқоқ хўроздек бўйинларини чўзиб, Пётр Яковлевични қувиб кетишибди. Пётр Яковлевич қочиб кетаётиб кир ўрага тушиб кетибди-ю, чўчиб уйғонибди. Кўзини очиб қараса, кроватдан йиқилиб тушиб, полда чўзилиб ётибди.

— Ҳайрият-эй — деди нафасини ростлаб.

Петр Яковлевич эрталаб уйқуга қонмаган калла билан гангиб ишга кетади. Уни остонада қоровул тўхтатиб, қўлига повестка тутқазади.

— Суддан.

— А?!

У судга гувоҳ тариқасида чақирилган эди. Аммо политехникум хизматчиларидан Зарипова билан А. Ф. Кудинова ўртоқларнинг маъмуриятга бўлган даъволарини тафтиш қилиш жараёнида унинг нопоклиги очилиб, қолди: комендант Петр Яковлевич Кошелев сохта ҳужжатлар ясаб, давлатга хиёнат қилиб юрган. Шундан кейин Ленин район халқ суди ўтган йил 15 июнь куни унинг устидан жиноий иш қўзғатиш ҳақида ажрим чиқаради.

— Ажабо! — дейди у ёқасини ушлаб суд залидан чиқар экан, — туш ҳам ўнг келадими-а?!

Петр Яковлевич суднинг бу ажримидан кейин техникумда юзини шувит, тилини қисиқ қилиб ишлашни ўзига эп кўрмади. Паттасини олиб жўнади. Лекин унинг кўнгли яна беблиски пул топишни қумсади. Ана шу қинғир кўнгил орзуси билан бир куни у олий ва ўрта махсус таълим министрлигида ишлайдиган дилтортари ҳузурига чиқиб борди. Ҳасратидан обдон чанг чиқариб бўлгач, гапнинг пўс калласига кўчди:

— Чой пули чиқадиган бирор ишга тавсия этсанг деб келувдим, — деди Петр Яковлевич.

— Эски касбингдан бўлса, қалай? — Қўйнига қўл солиб кўради дилтортари.

— О, айни муддао!

Юқоридан бўлган қўнғироқнинг садағаси кетсанг арзийди. Студентлар шаҳарчасининг бошқарувчиси К. Азимов трубкани қўйиб, П. Я. Кошелевни йўлакда қўш қўллаб кутиб олади. Шу куниёқ уни ҳужжатига эмас, башарасига қараб чет тиллар институтининг немис тили факультети студентлари истиқомат қиладиган 7-ётоқхонага комендант қилиб тайинлайди.

Оғзи куйган қатиқни пуфлаб ичади, деганларидек, Петр Яковлевич бу сафар сохта ҳужжатлар ясаб «чой пули» топишдан воз кечди. У бошқачароқ йўлни топди. Қандай қилиб, дейсизми? У, вазифасига кўра ётоқхоналарни «обход» қилади. Шунда, бир йўла, хоналардаги мавжуд «нуқсон»ларни блокнотига ёзиб қўяди. Жумладан, 5-хона: полнинг ораси очилиб қолибди, дераза топ ташлабди, ойна дарз кетибди, тумбочканинг сири кўчибди, шкафни чанг босибди ва ҳоказо.

Петр Яковлевич пайт пойлаб ҳалиги «нуқсон»ли хоналарнинг бирига кириб келади.

— Буни ким қилди? — дафъатан сўрайди дуч келган студентдан.

— Ўзи шунақа, қаттиқроқ итаринг, эшик зич бекилади.

— Бу-чи, бу?! Гапни чўзмаларинг, яхшиси штраф тўлаб қўяқоларинг. Ёпди-ёпди қилиб юбораман. Раҳмим келади, кўчада қолмаларинг деб, ҳар шаҳардан келган мусофирсанлар, тушундиларингми?

Бу хонадан насибасига яраша «чой пули»сини ундириб, бошқа хонага ўтади. Петр Яковлевич бу хонада ҳам штраф ундирмагунча остонадан жилмай ғовга кўтариб тураверади. Студентлар ундан қутилиш, ёҳуд у билан тенг бўлмаслик учун ҳоли-қудрат «штраф» йиғиб беришади.

Хуллас, комендант Кошелев бекордан-бекорга «штраф» ундириш бобида кам деганда минг хил найрангни ўйлаб чиққан. У бу ишнинг корафтаси. Лекин у ўз ишига ҳар қанча пухта бўлмасин қинғир ишнинг қийиғи чиқиши турган гап. Студентлар орасида Петр Яковлевич ҳақида ҳар хил гаплар чувалашиб қолди:

— Штраф учун ундирган пулларни кассага топширмас эмиш.

— Ётоқхоналарда буюмларнинг тез-тез йўқолишига комендант сабабчи эмиш.

— Анави куни бир шоферни урибди.

— Ётоғимизнинг бир хонасига сигир-бузоқ қамаб қўйибди-я!

Шамол бўлмаса дарахтнинг барги қимирламайди, дейди халқимиз. Лекин бир нарса равшан: Петр Яковлевич штрафга ундирилган пулларни давлат кассасига эмас, ҳамёнига уриб, жиғилдонига гумдон қилганлиги рост!

Шундай қилиб юқорида айтилган баҳоналар билан 6-хонада яшовчи студентлар Т. Махсимов, Э. Хўжаниёзов, М. Омонов ва бошқалардан 38 сўм, А. Маматқуловдан 2 сўм, Қурбон Ниёзовдан 3 сўм, Эрназаровдан 2 сўм олган ва ҳоказо. Комендантнинг найрангига чув тушган студентларнинг рўйхати бир қулоч келади. Улар олдинлари биздан олинган пул давлат кассасига тушаётган бўлса керак, деб тагига етолмай юришган. Кейин тоқатлари тоқ бўлгач, студентлар шаҳарчаси бошқарувчисининг ҳузурига киришиб, шикоят қилишган...

Яқинда шаҳарчанинг казо-казолари олдида Петр Яковлевич шағамдек қотиб, ўпкадек қизариб турди. Атрофдан тушган саволларга тахминан у, шундай жавоб қайтарди:

Савол: — Жиғилдонга неча сўм кирган?

Жавоб: — Студент зоти жўн бўларкан, арзимаган —20—30 сўм. Шунга ҳам ота гўри қозихонами?

— Ёлғон, кўп йиғилган, ростини айтинг!

— Эсимда йўқ, ёзиб қўймаганман.

Ҳеч қиси йўқ. Петр Яковлевич Кошелев тушида яна бир марта мультфильм кўради. Ўшанда ҳаммаси эсига тушади.

М. ИБРОҲИМОВ.
М. ЛАТИПОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ИЛҲОМ КУЙЛАРИ

Суратда: баянчилар Р. Иброҳимова ва М. Аҳмадеевлар жўрлигида артист Илҳом Шокиров бошқирдча «Таканай» ашуласини ижро этмоқда.

Р. Шияпов фотоси.

Идель зилол оққан ёқдан,
Татарлар бахт топган ёқдан,
Тўқайга уй берган ердан,
Сайдашга куй берган ердан,
Муса илҳом олган ердан,
Доҳий Ленин юрган ердан —
Салом сизга, салом сизга!

Шу кунларда пойтахтимизнинг эстрада театрида ўз гастролларини муваффақият билан ўтказаётган А. Тўқай номидаги Татаристон Давлат филармонияси артистларининг концертлари шундай сўзлар билан бошланади. Татар санъаткорлари труппасида эстрада артистлари Бутунроссия конкурси лауреати Рафаэль Галеев, раққослар Муршида Сайфуллина ва Илёс Ёқубов, хушхол лирик қўшиқчи Дина Серазитдинова, моҳир баянчилар — Руқия Иброҳимова ва Мухтор Аҳмадеев ҳамда ёш талантли ашулачи, Татаристон ССРда хизмат кўрсатган артист, труппанинг бадиий раҳбари Илҳом Шокировлар бор.

Пойтахтимиз меҳмонлари репертуарида ажойиб миллий қўшиқ ва куйлар, татар классиклари ва совет композиторларининг музика асарлари, шунингдек, бадиий ўқиш, юмор, фельетон, куплет ҳамда пародиялар ўрин эгаллаган.

Ўзининг нозик ва ширали, дилбар ва мусиқий қўшиқлари билан серзавқ томошабинларнинг эътиборини жалб қилиб олган ёш ашулачи Илҳом Шокировнинг концерт номерлари айниқса рангба-рангдир. Талантли санъаткорнинг босиб ўтган ижодий йўли унчалик мураккаб эмас. У аввал қишлоқ мактабида ўқиди, музика мактабида тарбия олди. 1960 йилда Қозон консерваториясини муваффақият билан тугатди. Шу давр ичида И. Шокиров қўшиқ санъатининг бутун қирраларини ўрганиб олди. Музикага зўр ихлос қўйди. 1964 йилда ижрочилик санъатини мукаммал эгаллаб олгани учун Илҳом Шокиров Татаристон ССРда хизмат кўрсатган артист унвони билан тақдирланди.

Татар санъаткорларининг Тошкентда ўтаётган гастроль концертларида Илҳом Шокиров «Оҳ, менинг қўшиқларим», «Сумбул», «Ҳамон хотирамда», «Онамга хат», «Жонажон соҳилларга», «Аланга» каби жўшқин қўшиқларни маҳорат билан ижро этмоқда.

Илҳом Шокиров ашулачигина эмас, у композитор ҳамдир. Кўпгина қўшиқларга ўзи куй басталаб, ўзи ижро этади.

Биз пойтахтимизда ўзларининг сержозиба куй ва қўшиқлари билан томошабинларни мафтун қилаётган қардош татар санъаткорларига катта ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Ш. ҲАКИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **М. В. Фрунзе туғилган куннинг 80 йиллиги** («Бахтимиз учун курашганлар» циклидан, катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — **Россия юлдузлари** (ҳужжатли фильм), 19.50 — **Концерт** (Тошкент шаҳрининг Киров ва Чилонзор районлари бадиий ҳаваскорлари ижросида).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — **Занзибар** (ҳужжатли фильм), 21.20 — **Ҳисоб миллионлаб боради** (саноат ходимлари учун), 21.40 — **Реклама ва эълонлар,** 21.45 — **Ёш гвардия** номли бадиий фильмнинг 1-серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.05 — **Лейпциг болалар хори** (болалар учун), 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45 — **Страстфордлик киши** (телепостановка).

Ўзбек тилида: 20.40 — **С. П. Толстов** («Ленин мукофоти номзодлари» циклидан), 21.00 — **Тошкент янгиликлари,** 21.10 — **Қизил уй новеллалари** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА —2/II да **Биринчи муҳаббат,** 3/II да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/II да **Угил уйлантириш.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Чавандоз ва арслонлар»** аттракциони ва **Доғистон «Цовкра» дорбозлари.** Кеч соат 8 да бошланади.

КИНО

Крепостной актриса — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 яримда).

Раис (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, кеч 6 ва 9 да).

Карамболь — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 4, кеч 8 ва 10 да), «ИСКРА» кеч 10 яримда).

«Тициан» операцияси — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Ишонинг менга, одамлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Александр Пархоменко — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

1965 йил 12 февраль кундуз соат 2 яримда. Тошкент политехника институти инженерлик-физика, энергетика ва механика факультетларининг бирлашган илмий совети мажлисида (Ульяновская кўчаси, 3-уй, 23-а аудитория) қуйидагилар техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

диссертация ёқлайдилар

А. А. Оксак: «Кокс газли вагранканинг бўш колоши қатламида кокс ва табиий газнинг биргаликда ёнишини текшириш» деган темада.

Ф. Ф. Субханқулов: «Кокс газли вагранкаларнинг ишига ҳаво юбориш режимининг таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Якуб Колас кўчаси, 16-уй).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография Давлат комитети

АВТОБАЗАСИГА

автоэлектрик, темирчи-мисгар, газоэлектросваркачи, карбюраторчи, автомашина ҳайдовчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 1-уй (14, 15, 48-автобус, 7-троллейбуснинг «Биринчи кўприк» остановкаси).

Шомаҳмудов кўчаси, Қўрғонтепа проезд, 14-уйда турувчи **Мамлакат Исломовна Исмоилова**нинг Фармон кўчаси, 67-уйда турувчи Усмон Исмоиловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Қўйлиқ посёлкаси, Гулистон кўчаси, 10-уйда турувчи **Клара Турдиалиева**нинг Тошкент шаҳар, Пятигорск кўчаси, 2-линия, 10-уйда турувчи Турсун Турдиалиевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Строительная кўчаси, 37-уй, 2-квартирада турувчи **Расима Ҳожиаҳмедовна Файзулина**нинг Оқтепа массив, 17-уй, 12-квартирада турувчи Абдуллахай Абдувалиевич Рискуллаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор —29004, Редактор ўринбосари—25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология, адабиёт ва санъат бўлимлари —31936. Партия турмуши бўлими —26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари —29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими —28761. Ахборот ва спорт бўлими —33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор —30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08454. Индекс 64695. Нашр. №-В 1689.